

Sisekaitseakadeemia

Finantskolledž

Tatjana Kobašova

**TULU-KULU PRINTSIIBI RAKENDUS
AMORTISATSIOONIA RVESTUSES**

Lõputöö

Juhendaja:

Maret Güldenkoh, MBA

Tallinn 2015

SISEKAITSEAKADEEMIA LÕPUTÖÖ ANNOTATSIOON

Finantskolledž	Juuni 2015
<p>Töö pealkiri eesti keeles: „Tulu-kulu printsiibi rakendus amortisatsiooniarvestuses“. Töö pealkiri võõrkeeles: “The implementing of the matching principle in depreciation calculation”.</p> <p>Lõputöö maht on 51 lehekülge. Lõputöö on kirjutatud eesti keeles ning koostamisel on kasutatud 47. allikat, millele on töös viidatud. Teema aktuaalsus seisneb selles, et erinevaid amortisatsioonimeetodeid kasutades on raamatupidamiskohustuslasel võimalus majandusaasta tulu suurust vastavalt vajadusele muuta. Teema on uudne, kuna paljude ettevõtjate bilansis on põhivarade osakaal võrreldes käibevaraga suurem, seega muutub järjest tähtsamaks amortisatsioonikulu arvestus. Amortisatsioonikulu on ettevõtja üheks suuremaks püsikuluks.</p> <p>Probleem seisneb selles, et puudub ülevaade tulu-kulu vastavusest amortisatsiooniarvestuses ning seetõttu võib kaasneda ettevõtjal majandustegevuse väärkajastus.</p> <p>Lõputöö eesmärgiks on anda hinnang tulu-kulu printsiibi rakendusest amortisatsiooniarvestuses. Püstitatud eesmärgi saavutamiseks lähtutakse neljast uurimisülesandest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Selgitada amortisatsiooniarvestuse olemust. 2. Anda ülevaade amortisatsiooniarvestuse meetoditest. 3. Anda ülevaade ettevõtjate tulu-kulu printsiibi kirjendamisest. 4. Analüüsida tulu-kulu printsiibi kajastamisel amortisatsiooniarvestust sõiduautode ja väikebusside rentimise ning kasutusrentimise andmete põhjal. <p>Analüüsi tulemusena jõuti järeldusele, et ei kasutata sõiduautode ja väikebusside rentimise ja kasutusrentimise tegevusalal amortisatsiooniarvestuses tulu-kulu printsiipi, millega moonutatakse maajandusaasta tulemust ja majandusaastaruannetes kuvatav informatsioon ei ole õiglaselt kajastatud amortisatsioonikulu osas. Analüüsi tulemustest lähtuvalt peab töö koostaja mõistlikuks kasutada vastaval tegevusalal sellist amortisatsioonimeetodit, kus amortisatsioonikulu aastatega väheneb ja kulum sõltub tegevusmahust vastaval ajaperioodil, mõistlikum on tegevusmahumeetod.</p>	
Võtmesõnad: amortisatsioon, amortisatsioonikulud, ettevõtjad, raamatupidamine, kasum, sõiduautod	
Võõrkeelsed võtmesõnad: income, expenses, depreciation, assets	
Lõputöö seos riiklike arengukavade ja prioriteetidega: Rahandusministeeriumi arvestusala valge raamatu prioriteet.	
Säilitamise koht: Sisekaitseakadeemia raamatukogu	
<p>Töö autor: Tatjana Kobašova Olen koostanud lõputöö iseseisvalt. Kõik lõputöö koostamisel kasutatud teiste autorite tööd, seisukohad, kirjalikest allikatest ja mujal allikates saadud info on nõuetekohaselt viidatud. Olen nõus oma lõputöö avaldamisega elektroonilises keskkonnas.</p>	
Allkiri:	
Vastab lõputöö nõuetele	Allkiri:
Juhendaja: Maret Guldenkoh	
Kaitsmisele lubatud	Allkiri:
Kolledži direktor: Uno Silberg	

SISUKORD

SISSEJUHATUS	4
1. AMORTISATSIOONIARVESTUS RAAMATUPIDAMISES	6
1.1 Amortisatsiooniarvestuse olemus	6
1.2 Amortisatsiooniarvestuse meetodid	13
2. TULU-KULU PRINTSIIBI OLEMUS	19
2.1 Tulu-kulu printsiibi kirjendamine	19
2.2 Tulu-kulu printsiibi kajastamine amortisatsiooniarvestuses	24
KOKKUVÕTE	30
SUMMARY	32
VIIDATUD ALLIKATE LOETELU	34
TABELITE JA JOONISTE LOETELU	38
LISAD	39
Lisa 1. Amortisatsioonimeetodite arvutuskäik	39
Lisa 2. Analüüsitavate osühingute andmed	41
Lisa 3. Analüüsitavate aktsiaseltside andmed	51

SISSEJUHATUS

Vara soetades ei tohi raamatupidamiskohustuslane unustada, et igal masinal, seadmel ning hoonel on mõistlik kasutusiga, mille käigus ta kulub ehk amortiseerub. Amortisatsiooni arvestatakse ainult põhivarale, arvutamine on sätestatud raamatupidamise seadusega.

Lõputöös jätkatakse kursusetöö „Amortisatsiooniarvestuse erisus“ edasiarendamist ja antakse ülevaade tulu-kulu printsiibi vastavusest amortisatsiooniarvestuses sõiduautode ja väikebusside rentimise ja kasutusrentimisega tegelevate ettevõtjate seas.

Teema aktuaalsus seisneb selles, et amortisatsiooniarvestuses on erinevaid meetodeid, mida kasutades on raamatupidamiskohustuslasel võimalus majandusaasta tulu suurust vastavalt vajadusele muuta. Igal meetodil on olemas plussid ja miinused, seepärast nii ettevõtjatele kui ka maksuhaldurile on vaja teada amortisatsiooniarvestuse olemust. Amortisatsioonimeetodid peavad peegeldama reaalselt majandusliku kasu saamist.

Teema on uudne, kuna paljude ettevõtjate bilansis on põhivarade osakaal võrreldes käibevaraga suurem, seega muutub järjest tähtsamaks amortisatsioonikulu arvestus. Ettevõtja jaoks on põhivara toodete tootmiseks ja teenuste pakkumiseks vajalik, seepärast on amortisatsioonikulu ettevõtja üheks suuremaks püsikuluks, mis annab ettevõtjale võimaluse töötada lühiajaliselt kahjumiga.

Probleem seisneb selles, et puudub ülevaade tulu-kulu vastavusest amortisatsiooniarvestuses ning seetõttu võib kaasneda ettevõtjal majandustegevuse väärkajastus. Tulu-kulu vastavuse printsiibi rakendamisel kasutades sobivaid amortisatsiooniarvestuse meetodeid, peavad ettevõtjad teenima tulu. Tulu-kulu printsiibile mitte vastava amortisatsiooniarvestusega kaasneb ettevõtja konkreetne majandusaasta kahjumlikkus.

Lõputöö eesmärgiks on anda hinnang tulu-kulu printsiibi rakendusest amortisatsiooniarvestuses.

Püstitatud eesmärgi saavutamiseks lähtutakse neljast uurimisülesandest:

1. Selgitada amortisatsiooniarvestuse olemust.
2. Anda ülevaade amortisatsiooniarvestuse meetoditest.
3. Anda ülevaade ettevõtjate tulu-kulu printsiibi kirjendamisest.
4. Analüüsida tulu-kulu printsiibi kajastamisel amortisatsiooniarvestust sõiduautode ja väikebusside rentimise ning kasutusrentimise andmete põhjal.

Lõputöös kasutatakse kvantitatiivset andmekogumismeetodit. Analüüsitakse ettevõtjate, kes tegelevad sõiduautode ja väikebusside rentimise ja kasutusrentimisega, majandusaastaruandeid, et selgitada välja tulu-kulu printsiibi rakendust amortisatsiooniarvestuses.

Töö koosneb kahest peatükist, mis omakorda jagunevad kaheks alapeatükiks. Esimese peatüki esimeses alapeatükis käsitletakse amortisatsiooniarvestuse olemust, tuuakse näiteid amortisatsioonikulu kirjendamisest raamatupidamises ning antakse ülevaade raamatupidamise põhiprintsiipidest. Teises alapeatükis antakse ülevaade amortisatsiooniarvestuses enim kasutatavatest meetoditest ning meetodite sobivusest, et saada ülevaade amortisatsiooniarvestuse erisusest.

Teise peatüki esimeses alapeatükis käsitletakse tulu-kulu printsiibi olemust, antakse ülevaade ettevõtlusega seotud tuludest ja kuludest, ettevõtjate tulu-kulu printsiibi kirjendamisest ning lisatakse näited erinevate amortisatsioonimeetodite aastasest muutusest sõiduautode näitel. Teises alapeatükis analüüsitakse tulu-kulu printsiibi kajastamist amortisatsiooniarvestuses ning käsitletakse sõiduautode ja väikebusside rentimisel ja kasutusrentimisel tulu-kulu printsiibi sobivust, et saada ülevaade tulu-kulu printsiibi rakendusest amortisatsiooniarvestuses.

Lõputöös kasutatakse erinevaid teemakohaseid allikaid sealhulgas teadusallikaid, analüüsitavate ettevõtjate 2013. majandusaasta aruandeid, Eesti Vabariigi Raamatupidamise Toimkonna Juhendeid ning Raamatupidamise seaduse 01.02.2015 seisuga reduktsioone.

1. AMORTISATSIOONIAKVESTUS RAAMATUPIDAMISES

1.1 Amortisatsiooniarvestuse olemus

Uued hooned, masinad ja seadmed on ettevõtjale investering, seega võivad tekkida probleemid materiaalse põhivara soetamisel. Vara, mida ettevõtja soetab ning kasutab pikema perioodi jooksul, on põhivara. Põhivara väärtus ja kasulikkus väheneb kasutusajal ehk amortiseerub.

Amortisatsiooni saab arvutada vara soetamiseks tehtud kulu vastavusse viimiseks selle kasutamisel saadava tuluga ning raha kogumiseks kulunud vara asendamisel. Ajutiselt kasutusest eemaldatud vara amortiseerimist ei peatata. Amortiseerimine näitab vara kasutamist, mitte tema väärtuse muutumist. (RTJ 5, 2011)

Amortisatsioon on nii kulu kui ka ettevõtte puhasrahavoo osa, st et raha ei lähe ettevõttest välja, vaid jääb ettevõtte käsutusse ja on puhasrahavoo üks koostisosa (Tearu, 2005, lk 61). Amortisatsioon on püsikuluks siis, kui see on arvatud sõltuvuses kasutusajast (nt lineaarse meetod) ja muutuvkuluks, kui selle suurus sõltub põhivara kasutamise intensiivsusest (nt toodangumahu meetod) (Tearu, 2005, lk 63).

Amortisatsiooni kulumiks loetakse vara soetus- või turuväärtuse kahanemine vastavalt tema kulumisele ja väärtuse osade kaupa ülekandumisele valmistavasse toodangusse (Никитин и Никитина, 2008, стр 285). Amortisatsiooni kulumi arvestusmeetodeid saab jagada kahte rühma: need, mis baseeruvad ajal ja need, mis baseeruvad toodetud hulgal või tegevustasemel (Palm, 2003, lk 46).

Selleks, et arvutada perioodi kulumit, tuleb arvesse võtta järgmiseid aspekte: vara soetusmaksumus, kasulik eluiga, vara lõppväärtus ja amortisatsiooni meetod. (Atrill & McLaney, 2002, pp 64)

Ettevõtte tegevus toimub vara abiga, mis on ettevõtte omandiks ja operatiivjuhtumiseks (Никитин и Никитина, 2008, стр 275). Raamatupidamise seaduse (edaspidi RPS) § 3 p 1 sätestab, et varadeks loetakse raamatupidamiskohustuslasele kuuluvad rahaliselt

hinnatavad asjad või õigused, mis on tekkinud minevikus toimunud sündmuste tagajärjel ning mis osalevad tulevikus majandusliku kasu tekitamisel (mitte äriühingutest raamatupidamiskohustuslaste puhul neile seatud eesmärkide täitmisel) (Raamatupidamise seadus, 20.11.2002). Põhivarade peamiseks ülesandeks on põhivara kulumi ehk amortisatsiooni arvutamismeetodite valik ning põhivara kasutamise aja kindlaksmääramine (Teearu, 2005, lk 59).

Põhivarade arvestuseks loetakse nende soetamise, säilivuse, ettevõtte sisesse ümberpaigutamise, amortisatsiooni, remondikulude, müügi ja mahakandmise ning rendi õige ja õigeaegse arvestuses kajastamist (Rebane ja Visberg, 1998, lk 29). Põhivara hindamine toimub rahalises vormis, mis kajastuvad raamatupidamisaruannetes (Никитин и Никитина, 2008, стр 277). Varade nõuetekohane hindamine mõjutab õiget amortisatsiooni määramist ja seega ka täpsemat soetusmaksumust, kaupade müügihinnat (nt töö, teenused) ning ka maksude õiget arvutamist (Никитин и Никитина, 2008, стр 277). Amortiseerunud vara esialgne maksumus muutub juhtudel, kui tehakse moderniseerimine või renoveerimine (Левадная, 2003, стр 27). Näiteks, arvuti moderniseerimine, mille eesmärgiks on suurendada arvuti mälu, tähendab arvuti algsete omaduste parandamine, seega need kulud tõstavad tema esialgse maksumust (Левадная, 2003, стр 27).

Põhivara kohta peetakse arvestust iga põhivara objekti kohta eraldi. Põhivara mõiste alla kuuluvad: pikaajalised finantsinvesteeringud, kinnisvarainvesteeringud, materiaalne põhivara, immateriaalne põhivara. (Kodasma, 2006b, lk 45)

Pikaajalisteks finantsinvesteeringuteks on teiste ettevõtete väärtpaberite (võlakirjad, aktsiad) soetamine pikaajalise kasu saamise eesmärgil. Pikaajalisteks investeeringuks loetakse nt uued tootmiseseadmed, uus tehas või ka hoopis uue toote arendamine, mida kasutatakse pikema ajavahemiku jooksul (Sheffrin & Sullivan, 2003, pp 375). Pikaajalised finantsinvesteeringud kirjendatakse bilansis soetusmaksumus. Soetusmaksumus sisaldab soetamisega seotud väljaminekuid. (Tikk, 2003, lk 93)

Pikaajalisi finantsinvesteeringuid ei amortiseerita. Põhivara amortiseerimist tuleb alustada kasutamiseks saamise kuul ning lõpetada selle täieliku amortiseerumise või kasutusest eemaldamise kuule eelneval kuul (Põhivarade...1996, lk 6). Täielikult amortiseerunud põhivara, mis on veel kasutuses, tuleb kajastada bilansis soetusmaksumus ja

akumuleeritud kulumina seni, kuni vara on lõplikult kasutusest eemaldatud (Järve, 1998, lk 194). Maa ja hooned, mida ettevõtja kasutab renditulu teenimise või turuväärtuse tõusmise eesmärgil ja mida ta ei kavatsen kasutada enda majandustegevuses, ei kuulu põhivara mõiste alla (Kõomägi, 2006, lk 173).

Kinnisvaraobjektid, mida ettevõtjad kasutavad kõigepealt renditulu teenimise ning väärtuse kasvu eesmärgil, nimetatakse kinnisvarainvesteeringuteks (Palm, 2003, lk 50). Kinnisvarainvesteering võetakse algselt arvele soetusmaksumuses ja seejärel arvutatakse õiglase väärtus. Kinnisvarainvesteeringute kajastamisel bilansis õiglase väärtuse korral ei arvestata amortisatsiooni, kuid kinnisvarainvesteeringutele, mida kajastatakse soetusmaksumuses, tuleb arvestada kulumit (Otsus – Carpenter, 2010, lk 104).

Vara, mida kasutatakse toodete tootmisel, teenuste osutamisel või halduseesmärkidel pikema perioodi jooksul, on materiaalne põhivara (Kaldoja, 2005, lk 43) Materiaalse põhivara objektid võetakse bilansis arvele soetusmaksumuses ning edaspidi hakatakse kulumit arvestama (Otsus-Carpenter, 2010, lk 92). Materiaalne põhivara jaguneb kaheks: piiramatu kasutusajaga ja piiratud kasutusajaga põhivara (Kodasma, 2006a, lk 64). Materiaalse põhivara objektide amortiseeritav osa amortiseeritakse kulusse objekti kasutusaja jooksul, erandiks on piiramatu kasutusega objektid (Karu, 2008b, lk 188). Maa, püsiva väärtusega kunstiteosed, muuseumieksponaadid ja raamatud on piiramatu kasutusajaga objektid, mida ei amortiseerita (Kodasma, 2006a, lk 64). Kujunduse eesmärgil soetatud kunstiojekte, millel ei ole stabiilset väärtust, samuti muuseumieksponaate ja raamatuid, mis kuuluvad väljavahetamisele, tuleb amortiseerida nende kasutusaja jooksul (Põhivara...01.03.15). Ehitised, masinad, seadmed, tööriistad, sisseseade ja muu inventar (nt mööbel, kontoritehnika) on piiratud kasutusajaga objektid, mida kirjendatakse arvele bilansis jääkmaksumuses (Kodasma, 2006a, lk 65).

Auto on materiaalne põhivara ja seda peetakse aktivakontol "Põhivara". Deebetisse tuleb kirjendada põhivara sissetulek ja maksumuse suurenemine ning kredetisse põhivara väljaminek (Kodasma, 2006a, lk 65). Põhivara konto deebetsaldo kajastab põhivara soetusmaksumust.

Põhivara soetamisel koostatakse järgmine raamatupidamislausend:

D: Auto

D: Käibemaks

K: Võlad tarnijatele/ Raha

Amortiseerunud põhivara mahakandmisel koostatakse järgmine raamatupidamislausend:

D: Auto akumuleeritud kulum

K: Auto

Põhivara kulumit peetakse kontraaktiva kontol "Põhivara akumuleeritud kulum" (Tikk, 2003, lk 116). Deebetisse kantakse mahakantud põhivara kulum ja kreditisse arvestatud kulum.

Kulumi arvestamisel koostatakse järgmine raamatupidamislausend:

D: Auto amortisatsioonikulu

K: Auto akumuleeritud kulum

Vara, millel puudub füüsiline substants ja mida raamatupidamiskohustuslane kavatses kasutada toodete tootmisel, teenuste osutamisel või halduseesmärkidel, on immateriaalne põhivara (Teearu, 2005, lk 59). Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis omakorda koosneb ostuhinnast ja soetamisega seotud väljaminekutest (Järve, 1998, lk 207). Vastavalt RTJ 5 kõikidele immateriaalsetele varadele määratakse kasulik eluiga ja neid amortiseeritakse. Immateriaalse põhivara amortiseerimisel tuleb kasutada lineaarset meetodit, välja arvatud juhul, kui muud meetodid peegeldavad objektiivsemalt varast saadava majandusliku kasu jagunemist vara kasulikule elueale (Palm, 2003, lk 49). Immateriaalsel põhivaral võib olla nii lõplik, kui ka määramatu kasulik eluiga (Leppik, 2005, lk 32). Tavaliselt immateriaalse põhivara kasulik tööiga ei ületa 20 aastat (Palm, 2003, lk 49). Määramatu kasuliku elueaga immateriaalne põhivara (sh firmaväärtus) edaspidi ei amortiseerita, kuid selle väärtuse kontrollimiseks tuleb igal bilansipäeval viia läbi väärtuse test (Leppik, 2005, lk 32).

Immateriaalse põhivara soetamisel koostatakse järgmine raamatupidamislausend:

D: Immateriaalne põhivara - patent

D: Käibemaks

K: Võlad tarnijatele

Immateriaalse põhivara kulumi arvestamisel järgselt koostatakse raamatupidamislausend:

D: Immateriaalse põhivara kulu

K: Immateriaalse põhivara (patent) kulum

Põhivara amortisatsiooni tuleb arvestada vaatamata sellele, kas majandusaastal esineb kasum või kahjum. Juhul, kui põhivara jääkmaksumus on null, siis tuleb amortisatsiooniarvestust peatada. (Põhivarade...1996, lk 14)

Olulise lõppväärtusega varaobjektide puhul amortiseeritakse kasutusaja jooksul kuluks ainult soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahelist amortiseeritavat osa. Juhul, kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, tuleb lõpetada vara amortiseerimine. Uuesti saab amortiseerimist alustada, kui vara lõppväärtus on langenud alla tema bilansilise jääkmaksumuse. Kui vara lõppväärtus on ebaoluliselt väike, siis seda kajastatakse nullina. (Karu, 2008b, lk 189)

Põhivara soetusmaksumus ei muutu. Muutuda võib laiendamise, juurdeehituse, täiendavate seadmete monteerimise, rekonstrueerimise ja muude kulude, mis pikendavad märgatavalt vara kasutus- või tööiga. (Rebane ja Visberg, 1998, lk 31)

Raamatupidamiskohustuslane sätestab oma ettevõtte raamatupidamise sise-eeskirjades põhivara liikide amortisatsiooniperioodi, arvestusmeetodi, võttes arvesse nende põhivarade kasulikku tööiga (RTJ 5, 2011). Põhivara liikide soovituslikud kasutusajad on: hooned ja ehitised - 20 aastat, masinad, seadmed ja inventar - 5 aastat, transpordivahendid - 10 aastat, arvutustehnika - 3 aastat (Karu, 2008a, lk 18). Juhul, kui ilmneb, et vara tegelik kasutusaeg on oluliselt erinev esialgu hinnatust, tuleb amortisatsiooniperioodi muuta (Karu, 2008b, lk 190)

Raamatupidamiskohustuslane sätestab raamatupidamise sise-eeskirjas amortisatsioonimäärad, millest tuleb lähtuda põhivara amortiseerimisel (Karu, 2008b, lk 189). Põhivarade amortisatsioonimäärad kehtestatakse igale konkreetsele põhivarale, lähtudes tema tehnilisest seisukorrast ja kasutamisest (Taaler, 1990, lk 59). Põhivara soovituslikud amortisatsioonimäärad on järgmised: hooned – 5% aastas, masinad, seadmed ja inventar – 50% aastas, transpordivahendid – 10% aastas, arvutustehnika - 33,3 % aastas

(Karu, 2008b, lk 194). Amortisatsioonimeetodi ja -määrade valikul ei ole eesmärgiks mitte vara jääkmaksumuse hoidmine võimalikult ligilähedane tema turuväärtusele, vaid vara kasutamise võimalikult õiglane peegeldus (Linnaks, 1994, lk 24). Individuaalselt vähem oluliste või standardsete varaobjektide puhul saab rakendada kogu vara grupile samasuguseid amortisatsioonimäärasid (RTJ, 2011). Individuaalselt oluliste või ebastandardsete varaobjektide puhul on vaja määrata igale varaobjektile eraldi amortisatsioonimäär, lähtudes konkreetse objekti eeldatavast kasutusajast (Amortisatsioonimäär 11.04.14).

Igal bilansipäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, amortisatsioonimeetodite ja hinnanguliste lõppväärtuste põhjendatust (Arvestusmeetodi...11.04.14). Kui vara tegelik kasulik eluiga on oluliselt erinev esialgu hinnatust, tehakse amortisatsiooniperioodi muudatusi. Samuti saab muuta amortisatsioonimeetodit ja vara hinnangulist lõppväärtust. Tavaliselt kajastatakse amortisatsiooniperioodi, amortisatsioonimeetodi või lõppväärtuse muutuse mõju kui muutust raamatupidamislikes hinnangutes (Taaler, 1991, lk 41).

Raamatupidamise aastaaruande eesmärgiks on anda õige ja ülevaatlik pilt raamatupidamiskohustuslase finantsseisundist, majandustulemustest ja rahavoogudest (Majandusaasta...2003, lk 6). Seetõttu ei tohi unustada, et kõik raamatupidamisandmete alusel koostatud aruanded peavad kajastama õigesti raamatupidamiskohustuslase soetatud vara, kohustusi ja omakapitali, majandustegevuse tulemust (Villems ja Tammsaar, 2009, lk 11).

Raamatupidamise aastaaruanne koosneb bilansist, kasumiaruandest, rahavoogude aruandest, omakapitali muutuste aruandest ning lisadest (Kodasma, 2008, lk 23). Raamatupidamise aruannete koostamisel on vaja selgelt hinnata ettevõtjate majandustegevuse jätkusuutlikust vähemalt 12 kuu jooksul peale bilansipäeva (Villems ja Tammsaar, 2009, lk 12). Seega kõik aruanded peavad olema koostatud lähtudes raamatupidamise põhiprintsiipidest.

Raamatupidamise põhiprintsiibid, millega peab arvestama raamatupidamiskohustuslane Eesti Vabariigis on sätestatud raamatupidamise seaduses (RPS) § 16. Neid on kokku kümme ja need on majandusüksuse printsiip, jätkuvuse printsiip, objektiivsuse printsiip, arusaadavuse printsiip, olulisuse printsiip, tulude ja kulude vastavuse printsiip,

järjepidevuse ja võrreldavuse printsiip, konservatiivsuse printsiip, avalikustamise printsiip ja sisu ülimuslikkuse printsiip (Kaldoja, 2005, lk 12).

Aruannete koostamisel on raamatupidamiskohustuslastel vaja järgida kõik eelpool loetletud raamatupidamisprintsiipe, amortisatsiooniarvestuse kajastamisel on olulisemad majandusüksuse printsiip, jätkuvuse printsiip, objektiivsuse printsiip, arusaadavuse printsiip ning tulude ja kulude vastavuse printsiip.

Majandusüksuse printsiibi olemus seisneb selles, et raamatupidamiskohustuslane peab arvestama oma vara, kohustusi ja majandustehinguid lahus tema omanike, kreditoride, töötajate, klientide ja teiste isikute varast, kohustustest ning majandustehingutest (Leppik, 2003, lk 234). Jätkuvuse printsiip annab ülevaade sellest, et aruannete koostamisel on raamatupidamiskohustuslane maksujõuline ning tal ei ole tegevuse lõpetamise kavatsust ega vajadust (Kaldoja, 2005, lk 12). Arusaadavuse printsiibist selgub, et kõik vajalikud andmed raamatupidamise aruandes peavad olema loetavad ja mõistetavad (Kaldoja, 2005, lk 13). Objektiivsuse printsiibi oluliseks tunnuseks on raamatupidamise andmete neutraalsus ja usaldusväärsus (Palmipuu, 2013, lk 25). Tulude ja kulude vastavuse printsiibi kajastamisel raamatupidamises peab arvestama sellega, et aruandeperioodi tuludest saab arvestada maha nende samade tulude tekkega seotud kulud (Karu, 2008b, lk 161). See näitab, et korrigeeritakse kulukirjendit nende tulude osas, mis on tekkinud sisendressursside tarbimise tõttu (Palm, 2003, lk 12). Oluline on see, et kasumi-ja kahjumikontol kõik tulud ja kulud oleksid seotud ühe ja sama vara objektiga (Palm, 2003, lk 12).

Raha sissetulek ei ole alati tulu. Raha ja pangakonto suurenevad ka siis, kui firma laenab raha. Sellel juhul suurenemine toimub kohustuste kontodel mitte tulukontodel. Samuti kulud ei ole alati raha väljaminekud. (Palm, 2003, lk 16)

Kokkuvõttena selgus, et ettevõtja jaoks on põhivara potentsiaalsete teenuste kogum, seepärast moodustab amortisatsioonikulu ettevõtja püsikuludes olulise osa. Amortisatsioon on põhivara kulumine. Iga põhivara objekti kohta peetakse eraldi arvestust. Raamatupidamiskohustuslane fikseerib, võttes arvesse põhivara kasulikku tööiga, oma raamatupidamise sise-eeskirjades põhivara liikide amortisatsiooniperioodi, arvestusmeetodi ja amortisatsioonimäära. Raamatupidamiskohustuslane peab aastaaruande koostama lähtudes raamatupidamise põhiprintsiipidest, aruannetes peab olema kirjeldatud amortisatsiooniarvestus.

1.2 Amortisatsiooniarvestuse meetodid

Raamatupidamiskohustuslane peab sätestama raamatupidamise sise-eeskirjas amortisatsiooniarvestuse meetodid põhivarade lõikes. Amortisatsiooni arvestamiseks võib kasutada erinevaid meetodeid. Meetodi valiku aluseks on põhivara kasutamisest saadava tulu ja tekkinud kulu õiglane kajastamine. Amortisatsiooniarvestuse meetodit tuleb järjepidevalt kasutada ning vajadusel tulemust korrigeerida. Sõltumata sellest, millise meetoditest raamatupidamiskohustuslane valib, tuleb rahavoogude aruandes kajastada kõik põhivara soetamisega seotud väljamaksed.

Amortisatsiooniarvestuse meetodeid on mitmeid ja neid saab jagada kahte kategooriasse: ajal baseeruvad ja baseeruvad toodetud hulgal või tegevustasemel (Palm, 2003, lk 46).

Kuna amortisatsiooniarvestuse meetodi valikuvabadus võib mõjutada oluliselt ettevõtete raamatupidamise aastaaruannete võrreldavust, siis on vaja teada kõik amortisatsioonimeetodite plussid ja miinused (Järve, 1998, lk 191).

Enamkasutatavateks amortisatsiooniarvestuse meetoditeks on (Põhivarade...1996, lk 7):

- sirgjooneline ehk lineaarne meetod;
- alaneva jäägi meetod;
- kahekordselt väheneva jäägi (kiirendatud regressiivne amortisatsiooni) meetod;
- aastate summa meetod (kumulatiivne meetod);
- tegevusmahu (toodangumahu) meetod.

Sirgjooneline ehk **lineaarne meetod** lähtub eeldusest, et amortisatsioonikulu sõltub vaid põhivara kasulikust ajast ning amortisatsioonisumma on igal aastal sama (Teearu, 2005, lk 65). Amortiseeritav osa tuleb arvestada põhivara soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahena ning kanda perioodiliselt võrdsete osadena kulusse (Linnaks, 1994, lk 25).

Paljud ettevõtjad kasutavad materiaalse põhivara amortiseerimisel lineaarset meetodit, kuna seda on lihtne arvestada. Selle meetodi kasutamisel on raamatupidamiskohustuslasel väiksem võimalus eksida amortisatsioonikulu arvestamisel, sest kuluks kantav summa aastatega ei muutu. Samas on põhivara võrdse mahaarvestamise lineaarse meetodi kasutamise põhiliseks vastuargumendiks see, et enamikku põhivaraobjekte kasutatakse tunduvalt efektiivsemalt siis, kui need on veel uued ja nende tootmispotentsiaal suurem

(s.o kasutusea esimestel aastatel). Tulu-kulu vastavuse printsiip eeldab, et tootmises pidevalt tarvivate põhivaraobjektide puhul nende soetusmaksumuse suuremat mahaarvestamist põhivara kasutamise algusperioodil, millal nende tootlus on tunduvalt suurem kui kasutusea lõpuperioodil. (Järve, 1998, lk 178)

Eestis kasutatakse põhiliselt lineaarset amortisatsiooniarvestuse meetodit (Palm, 2003, lk 46).

Kõikidel amortisatsiooniarvestuse meetoditel on kindlad matemaatilised valemid, millest peab lähtuma. Järgnevalt esitatakse teemast ülevaate saamiseks amortisatsiooniarvestuse valemid.

Lineaarsel meetodil arvutatakse amortisatsioonikulu järgmise valemiga (Nikitina-Kalamäe, 2011, lk 37):

$$\text{Amortisatsioonikulu} = (\text{soetusmaksumus-lõppväärtus}) / \text{vara kasulik tööiga}$$

Perioodilist amortisatsioonikulu saab arvestada lihtsamalt kasutades amortisatsioonimäära (amortisatsiooninormi). Amortisatsioonimäär arvutatakse järgmise valemiga (Karu, 2008a, lk 29):

$$\text{Amortisatsioonimäär, \%} = (1 / \text{vara kasutusaeg}) \times 100$$

Lineaarsel meetodil arvestatakse amortisatsioonikulu amortiseeritavalt osalt alljärgneva valemiga (Nikitina-Kalamäe, 2011, lk 37):

$$\text{Amortisatsioonikulu} = \text{amortiseeritav osa} \times \text{amortisatsioonimäär}.$$

Alaneva jäägi meetodi puhul on amortisatsiooninorm periooditi sama ja amortisatsioonikulu arvestatakse bilansilisest jääkmaksumusest (Põhivarade...1996, lk 8). Amortiseeritav osa tuleb arvestada põhivara soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahena (Karu, 2008a, lk 30). Amortisatsioonikulu väheneb iga perioodiga, mis omakorda on raamatupidamiskohustuslasele kasumlik (Põhivarade...1996, lk 8). Viimase aasta amortisatsioonikuluks võetakse summa, mis omakorda vähendab vara jääkmaksumuse kuni lõpetamismaksumuseni (Karu, 2008a, lk 30).

Amortisatsioonimäär leitakse kindla koefitsiendiga jääkväärtusest. Alaneva jäägi meetodil amortisatsioonimäär leitakse alljärgneva valemiga (Karu, 2008a, lk 30):

$Amortisatsioonimäär = (1 / vara\ kasutusaeg) \times koefitsient$

Amortisatsioonikulu tuleb arvestada eelmise perioodi lõpu bilansilisest jääkmaksumusest alljärgneva valemiga (Karu 2008a, lk 30):

$Amortisatsioonikulu = (soetusmaksumus - akumuleeritud\ kulum) \times amortisatsioonimäär.$

Kahekordselt väheneva jäägi meetod on meetod, kus põhivarade amortiseerimine on esimestel aastatel kiirem, st kuludesse kantakse esimestel aastatel suurem summa kui viimastel (Peterson, 2000, lk 44). Amortiseeritav osa tuleb arvestada põhivara soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahena (Karu, 2008a, lk 31). Selle meetodi amortisatsioonimäär sõltub koefitsiendi suurusest (koefitsendiks kaks), viimase aasta amortisatsioonikuluks võetakse summa, mis vähendab vara jääkmaksumuse kuni lõpetamismaksumuseni (Põhivarade...1996, lk 9).

Seda meetodit on otstarbekam kasutada majandustegevusega alustajatel, kuna aastatega kulud suurenevad, amortisatsioonimeetodite kuluks kantav summa väheneb.

Kahekordselt väheneva jäägi meetodi kasutuse korral arvutatakse amortisatsioonimäär alljärgneva valemiga (Karu, 2008a, lk 32):

$Amortisatsioonimäär = (1 / vara\ kasutusaeg) \times 2$

Amortisatsioonikulu saab arvestada eelmise perioodi lõpu bilansilisest jääkmaksumusest järgmise valemiga (Karu, 2008a, lk 32):

$Amortisatsioonikulu = (soetusmaksumus - akumuleeritud\ kulum) \times amortisatsioonimäär.$

Tegevusmahu meetodi kulum sõltub tootmismahust kasutus- ja ajaperioodil (Põhivarade...1996, lk 12). Amortisatsioonikulu tuleb arvestada amortiseeritavalt osalt ning amortiseeritav osa arvestatakse põhivara soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahena (Alver, Alver ja Reinberg, 2004, lk 58). Tegevusmahupõhisel amortisatsiooniarvestusel ei ole määrav täpne kasutusaastate arvestus, vaid tööühikud (Nikitina-Kalamäe, 2011, lk 37). Kui kasulik maht on saavutatud, siis on materiaalne põhivara amortiseerunud.

Tooteühiku kohta tulevad püsikulud muutuvad toodangumahuga. Tootmismahu muutus ei muuda muutuvkulude ja täiskulude arvestusel puhastulu. (Rünkla, 1997, lk 44)

Seda meetodit tuleb rakendada selliste põhivahendite puhul, mida kasutatakse ebaühtlaselt ja mille kasutamise ulatust saab mõõta (nt transpordivahendite läbisõit) (Tearu, 2005, lk 73). See on efektiivne amortisatsiooniarvestuse meetod, kuid puuduseks on, et sellel meetodil ei arvestata ajalist kulumit ja arvestuse aluseks on vaja prognoosida tegevusmahtu põhivarade lõikes.

Tegevusmahu meetodil amortisatsioonimäära saab arvutada alljärgneva valemiga (Karu, 2008b, lk 201):

$$\text{Amortisatsioonimäär} = (\text{soetusmaksumus} - \text{lõppväärtus}) / \text{planeeritav tegevusmaht}$$

Amortisatsioonikulu arvestatakse järgmise valemiga (Karu, 2008b, lk 201):

$$\text{Amortisatsioonikulu} = \text{amortisatsioonimäär} \times \text{perioodi tegevusmaht}.$$

Aastate summa meetod (kumulatiivne meetod) lähtub eeldusest, et koefitsiendid on periooditi erinevad, amortisatsioonikulu tuleb arvestada amortiseeritavalt osalt ning amortiseeritav osa arvestatakse põhivara soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahena (Karu, 2008a, lk 33). Ettevõtja jaoks on aastate summa meetod efektiivne, sest tegemist on kiirmahaarvestamise meetodiga. Amortisatsioonikulu väheneb iga järgneva perioodiga.

Aastate summa meetodi rakendamine on kasumlikum siis, kui põhivahendi kasutamisest saadav tulu on suurem põhivahendi kasutusaja alguses.

Aastate summa meetodil arvutatakse amortisatsiooni järgmise valemiga (Karu, 2008b, lk 33):

$$\text{Amortisatsioonikulu} = (\text{soetusmaksumus} - \text{lõppväärtus}) \times \text{amortisatsioonimäär}$$

Amortisatsioonimäär leitakse järgmise valemiga (Karu, 2008b, lk 200):

$$\text{Amortisatsioonimäär} = \text{kasutada jäävate perioodide arv} / \text{kasutusperioodide summa}$$

Alles jäävate perioodide arv saadakse järgmise valemiga (Põhivarade...1996, lk 11):

$$\text{Jäävate perioodide arv} = \text{kasutusperiood} + (1 - \text{miinus kasutusaasta number}).$$

Eelpoolkirjeldatust nähtub, et iga amortisatsioonimeetodil on oma kindlad amortisatsiooni arvestamise valemid. Kuna amortisatsiooni arvestamise eesmärgiks on koguda vahendeid

põhivarade uuendamiseks ja asendamiseks, siis raamatupidamiskohustuslane peab valima parima amortisatsiooniarvestuse meetodi, mis ühtib tema tegevusalaga ja arvestama sellega, et see tooks kaasa majandustegevuse kasumlikkuse.

Põhivara kuluks kandmisel on mitmeid erinevaid võimalusi, mis annavad erineva tulemuse tulude, kulude ning seega ka puhaskasumi osas (Голикова, 2007, стр 67). Kui raamatupidamiskohustuslane arvestab, et soetatud põhivara hakatakse pikemaajaliselt kasutama, on sellel finantsaruannetes pikaajaline mõju (Põhivarade...1996, lk 5). Amortisatsiooni arvestamiseks sobiv meetod valitakse lähtudes põhivara liigist ja kasutamisest, võttes arvesse kasutusaja ja põhivara spetsiifikat (Põhivarade...1996, lk 14).

Raamatupidamiskohustuslastel on otstarbekam kasutada sellist meetodit, mis peegeldab majanduslikku olukorda tulu-kulu printsiibile vastavalt. Seetõttu peavad nad valima meetodi, mis jaotab soetusmaksumuse arvestusperioodide vahel vastavalt vara kasutamisest saadud tulule konkreetsel perioodil.

Raamatupidamiskohustuslasel tuleb põhivara amortisatsioonimäära mahaarvestamisel lähtuda järgnevatest aspektidest: põhivara otstarbekast kasutuseast, lõpetamise jääkmaksumusest, juhul kui põhivara soetusmaksumust ei arvestata maha täies ulatuses, ning soetusmaksumuse mahaarvestamise meetoditest (Järve, 1998, lk 175). RTJ 5 ei sätesta soetusmaksumuse mahaarvestuse meetodit, selle võib ise valida ja sätestada raamatupidamise sise-eeskirjas. Raamatupidamise sise-eeskirjas peab hoolikalt määrama põhivara kasulikku tööiga (Järve, 1998, lk 179). Sel juhul on vaja rakendada järjepidevuse ja võrreldavuse printsiipi. Sageli kasutatakse materiaalse ja immateriaalse põhivarade amortiseerimisel lineaarset meetodit, kuid kaalumaks peaks ka teiste meetodite kasutamist, sellel juhul, kui need peegeldavad objektiivsemalt varast saadava majandusliku kasu jagunemist vara kasulikule elueale (RTJ 5, 2011).

Kokkuvõttena nähtub, lähtuvalt tulude ja kulude vastavuse printsiibist tuleb materiaalse põhivara soetusmaksumus kajastada kuluna vara kasuliku eluea jooksul. Materiaalse põhivara soetusmaksumuse kuluna kajastamise enamkasutatavad amortisatsiooniarvestuse meetodid on: lineaarne meetod, alaneva jäägi meetod, kahekordselt väheneva jäägi meetod, aastate summa meetod ning tegevusmahu meetod. Enne amortisatsioonimeetodi valimist tuleb selgeks teha amortiseeritava põhivara kasutusotstarve (sh hooajalisus), valitud meetodi eelis. Põhivara soetusmaksumuse mahaarvestamise määra valimisel peab

hindama põhivaraobjektide võimalikku kasutust ja töötstarvet. Kasutatava amortisatsiooniarvestuse meetodi valikul peab tulu-kulu õiglaselt kajastama, mitte vara jääkmaksumust hoida võimalikult ligilähedasena tema turuväärtusele.

2. TULU-KULU PRINTSIIBI OLEMUS

2.1 Tulu-kulu printsiibi kirjendamine

Igapäevases elus puutuvad inimesed kokku erinevate ettevõtjatega, kes pakuvad tooteid ja teenuseid. Kuna ettevõtjate majandustegevuse eesmärgiks on teenida kasumit, siis tulu ja kulu selgitamine on otsesem moodus hinnata ettevõtjate majandustegevust.

Kõik ettevõtte tegevused sõltuvad juhtkonna oskustest ja nende nägemusest iga üksuse osas. Tulud ja kulud tuleb rühmitada kasumiaruannetes (Бдайдиева, 2011, стр 74). Teatud juhtudel ettevõtjad otsustavad ise, mis kuulub kulu ja tulu alla (Соколов, 2000, стр 160). Ettevõtjad jõuavad majandustegevuses kasumisse siis, kui tulu ületab kulu. Tulude tekkimiseks on alati vaja ajavahemikku (Rebane ja Visberg, 1998, lk 90). Tulu teenitakse siis, kui kaup või toodang on ostjale üle antud. Raamatupidamise seaduse § 3 sätestab, et tulu on aruandeperioodi sissetulek, millega kaasneb varade suurenemine või kohustuste vähenemine ning sissetulek, mis suurendab raamatupidamiskohustuslase omakapitali, välja arvatud omanike tehtud sissemaksed omakapitali.

Ettevõtluse tuludeks loetakse kauba tootmisest, müümisest, vahendamisest, teenuse osutamisest või muust tegevusest, samuti loominguilisest või teaduslikust tegevusest saadud raha. Juhul kui vara soetamismaksumus kantakse ettevõtluskuludesse ning vara ei ole võetud isiklikku tarbimise ja ettevõtlustulule ei ole lisatud selle turuhinda, siis sellelt varalt saadud renditulu loetakse ettevõtlustuluks. (Ettevõtluse...11.12.14)

Igas majandusüksuses (edaspidi ettevõttes) peab olema ülevaatlik ning ajaliselt täpselt piiritletud kuluarvestus. Samuti arvestatakse arvestusobjektiga seonduvate kulude käitumuslikku iseloomu, mille eest tagatakse arvestusobjekti kulude objektiivne kajastamine ning selle alusel vastutuskeskuste tulemuste väljatoomine (Lääts ja Peets, 1999, lk 70). Tavaliselt kasutatakse kuluarvestusest saadavaid andmeid ettevõtjate tegevuse juhtimisel, et kasutada olemasolevaid ressursse kasumi saamiseks (Rebane ja Visberg, 1998, lk 50). Kuluks loetakse aruandeperioodi väljaminek, millega kaasneb varade vähenemine või kohustuste suurenemine ning väljaminek, mis vähendab raamatupidamiskohustuslase omakapitali, välja arvatud omanikele tehtud väljamaksed omakapitalist (Kütt, 2009, lk 11).

Ettevõtlusega seotud kulud on need kulud, mis on tehtud maksustamisele kuuluva ettevõtlustulu saamise eesmärgil ning on mõistlikult põhjendatud. Samuti kulud, mis on vajalikud ettevõtluse säilitamiseks või arendamiseks, millest saadud tulu maksustatakse. (Ettevõtluse...11.12.14)

Kui ettevõtete periood, mille jooksul toimub üksuse kõikide põhivarade väljavahetamine, on pikk, siis vara amortisatsiooni kulud loetakse mõjutatavateks kuludeks (Lääts ja Peets, 1999, lk 59, 60). Amortisatsiooni võib arvestada püsikuluks siis, kui see on arvatud sõltuvuses kasutusajast ning muutuvkuluks ta on siis, kui selle suurus sõltub põhivara kasutamise intensiivsusest (Tearu, 2005, lk 63).

Ettevõtjate tulud ja kulud ei ole alati vastavuses, see tähendab, et ka vara, kohustused ja omakapital on eksitavas muutuses. Sündmused, mis muudavad ettevõtja vara, kohustust ja omakapitali, on majandustehingud (Kodasma, 2008, lk 7). Majandustehinguid algatab ettevõtja ise ning ta peab vastutama majandustehingute korrektse ja õiglase koostamise eest.

Tulude ja kulude vastavuse printsiibi kajastamine raamatupidamises on oluline printsiip majandusaastaruannete koostamisel. Seetõttu ettevõtjatel on vaja kasutada sellist amortisatsiooniarvestuse meetodit, mis peegeldab tema majanduslikku olukorda tulu-kulu printsiibile vastavalt. Tulude ja kulude vastavuse printsiip on seotud ettevõtte majandustegevuse tingliku jagamisega aruandeperioodideks (Otsus – Carpenter, 2010, lk 43). Aruandeperioodiks tavapäraselt on üks aasta.

Tulude ja kulude printsiibi eelduseks on see, et aruandeperioodi tuludest saab arvestada maha nende samade tulude tekkega seotud kulud (RPS § 16). Raamatupidamisaruannetes esitatud info peab kajastama objektiivselt kõiki majandustehinguid. Jälgida tuleb tulude ja kulude vastavuse printsiipi müümata kauba kajastamisel bilansis varana ning materjali-, tööjõu- ja muude otseste ja üldiste tootmiskulude arvestamisel laos oleva toodangu omahinda (Otsus – Carpenter, 2010, lk 43). RTJ 1 sätestab, et näiteks materiaalse põhivara objekti soetamisega seotud kulutused kajastatakse kuluna objekti kasuliku eluea jooksul (amortisatsioonikuluna). Kulutused, millega ei kaasne tulu, on vaja kajastada kuluna nende toimumise hetkel (Villemis ja Tammsaar, 2009, lk 16).

Töötasude arvestus, põhivara soetamine ja amortisatsiooni arvestus ning maksude arvestus – kõik see kuulub ettevõtjate igapäevasesse majandustegevusse (Palmipuu, 2013, lk 11).

Aruandeperioodi majandustegevuse tulemuste kirjendamisega saadakse ülevaade sellest, kas ettevõtte on kasumis või kahjumis. Kasumi määratlemisel tuleb arvestada mõjutavaid aspekte, st erinevate arvestusmeetodite kasutamine ning kulude liigitamine (Lääts ja Peets, 1999, lk 82).

Reeglina tuleb kulu kajastada tulu järgi, seetõttu on tulu kajastamine majandustegevuses oluline. Alati tuleb määrata tulu tekkimise aeg ja suurus. Tulu laekumine peab olema tõenäoline ning usaldusväärne. Ettevõtjad määravad oma kauba või toodangu ning teenuse hinna ise. Nii müüja, kui ka ostja peavad teadma, et kaupade ja toodete puhul on tulu kajastamise plussiks see, et kõik omandiõigusega seotud hüved ja riskid on üle läinud ostjale. (Järve, 1998, lk 50)

Kulu, mille eest on juba tasutud, kuid millega seotud tulu tekib hiljem, tuleb kajastada esialgu varana. Kui ostja tasub kaupade või teenuste eest enne, kui ta selle kätte saab, tekib nõue, mis tuleb bilansis kajastada varana. Juhul kui raha on laekunud, aga kaup või teenus ei ole veel kätte saadud, tuleb bilansis kajastada saadud ettemaks kohustusena. (Otsus – Carpenter, 2010, lk 74)

Et saada ülevaade ettevõtte tulemi kujunemisest peab raamatupidamiskohustuslane koostama kasumiaruande (tulude ja kulude aruanne). Kasumiaruande skeemi kehtestab raamatupidamiskohustuslane raamatupidamise sise- eeskirjaga. Kasumiaruandes tuleb kajastada kõik ettevõtjate tulud ja kulud. Sobiva kasumiaruande skeemi valikul tuleb lähtuda sellest, milline neist annab parema ülevaate ettevõtete majandustegevuse tulemuse kujunemisest. (Kasumiaruandega...11.02.15)

Reeglina kasumiaruande koostatakse toimingupõhimõttel, st et püütakse seada vastavusse ettevõtte käive teatud perioodilisele käibe saavutamiseks tehtud kuludega (Tšistjakov, 1996, lk 13). Kasumiaruannete koostamisel on oluline eristada rahalisi ja mitterahalisi kulusid, nt mitterahalisteks kuludeks kasumiaruandes on raamatupidamislik materiaalse põhivara kulum ning immateriaalse põhivara kulum (Kõomägi, 2006, lk 111).

Paljudes ettevõtetes rakendatakse funktsionaalset liigendamist, st ettevõttes esitatakse kasumiaruannet kululiikide lõikes. Kululiikide lõikes peetakse raamatupidamisarvestust tekkepõhiselt, kuid mitte tulude ja kulude vastavuse printsiibist lähtuvalt. (Ilisson, 2004, lk 31)

Tulud kajastatakse põhiliste tululiikide lõikes: müügitulu, muud äritulud, finantstulu. Kulud kajastatakse järgmiste põhiliste kululiikide lõikes: tegevuskulu, tööjõukulu, põhivara kulum ja väärtuse langus, muud ärikulud, finantskulu. (Lääts ja Peets, 1999, lk 62-63)

Konservatiivsuse printsiibi kajastamisel raamatupidamises peab arvestama sellega, et raamatupidaja koostab aruannet ettevaatlikult ja kaalutletult, et vältida varade ja tulude ülehindamist või kohustuste ja kulude alahindamist. Seega kasumiaruannete koostamisel tuleb raamatupidamiskohustuslasele õigesti kajastada tulud ja kulud. (Palmipuu, 2013, lk 25)

Majandustehingute muutusi kirjendatakse pearaamatu kontodel. Tulude kontodele tuleb raamatupidamisarvestuses kanda kõik tulud ja kontod sulgeda aruandeperioodi lõpul. Tulude konto sulgemisel kantakse tulud edasi kulude ja tulude koondkontole. Tulude kontod suurenevad alati konto kreditis, sest tulud suurendavad bilansikontot "Kasum". (Kodasma, 2006a, lk 24)

Kulude kontodele tuleb raamatupidamisarvestuses kanda kõik kulud ja kontod sulgeda aruandeperioodi lõpul. Kulude konto sulgemisel kantakse kulud edasi kulude ja tulude koondkontole. Kulude kontod suurenevad konto deebetis, sest kulud vähendavad bilansikontot "Kasum". (Kodasma, 2006a, lk 24)

Tulemi st kasumi või kahjumi kirjendamiseks kasutatakse tulemuskontot ehk tulude-kulude koondkontot. Tulu-kulu koondkonto kasutatakse raamatupidamiskohustuslase majandustegevuse tulemuste esitamiseks (nt toodangu, kaupade, teenuste ning teiste müügitulemuste väljatoomiseks). Tulemuskontol debiteeritakse kulud ja krediteeritakse tulud. Kuna tulu ja kulu konto suletakse arvestusperioodi lõpul andmete kandmisega tulu või kulu koondkontole ja sealt edasi tulu-kulu koondkontole, puudub tulu ja kulu kontol alg- ja lõppsaldo. (Kodasma, 2006b, lk 87)

Aruandeperioodi tulemus sõltub tulemuskonto debiteeritavate või krediteeritavate summade ülejäägist. Kui tulu on rohkem, on tulemuseks kasum, kui kulu on rohkem, on perioodi tulemuseks kahjum. Reeglina tulude ja kulude koondkonto suletakse aastaaruande perioodi lõpul omakapitali kontole: aruandeaasta kasum või kahjum. (Kodasma, 2006a, lk 25).

Kasumi või kahjumi selgitamiseks koostab raamatupidamiskohustuslane ka päevaraamatus kontode sulgemislausendid. Esimeseks lausendiks tuleb koostada kulude kandmine kulude-tulude koondkontole, teiseks lausendiks tulude kandmine kulude-tulude koondkontole ning viimaseks lausendiks on kasumi või kahjumi korral kulude-tulude koondkonto sulgemine. (Kodasma, 2008, lk 29)

Raamatupidamise seaduse § 30 sätestab, et põhivara amortisatsiooni arvestatakse siis, kui ettevõtte majandusaastal esineb nii kasum, kui kahjum. Amortisatsiooniarvestuses peab olema vastavuses tulu-kulu printsiip. Kuna järgmises alapeatükis analüüsitakse sõiduautode ja väikebusside rentimise ja kasutusrentimise, siis peab töö koostaja vajalikuks näitlikustada erinevate amortisatsioonimeetodite aastast muutust sõiduautode (soetusmaksumus 12 000 eurot; lõppväärtus 2000 eurot) näitel (vt tabel). Analüüsitakse amortisatsioonikulu arvestamine lineaarsel, alaneva jäägi, kahekordselt väheneva jäägi, aastate summa ja tegevusmahu meetoditel. Näide on koostatud viie perioodi kohta.

Tabel 1. Sõiduauto amortisatsioonimeetodite võrdlus (eurodes) (Autori arvutus lisa 1 alusel)

Meetod	1. aasta	2. aasta	3. aasta	4. aasta	5. aasta
Lineaarne	2000	2000	2000	2000	2000
Alaneva jäägi	2400	1920	1536	1228,8	4915,2
Kahekordselt väheneva jäägi	4800	1920	768	307,2	122,88
Aastate summa	3300	2700	2000	1300	700
Tegevusmahu	1500	2000	1250	2500	2750

Tabelist nähtub, et erinevate amortisatsioonimeetodite puhul on perioodide amortisatsioonikuluks kantav summa erinev. Seega saab raamatupidamiskohustuslane teades meetodite erisusi aastate lõikes kulu suurendada või siis tulu vähendada. Oluline on see, et raamatupidamiskohustuslasele on vaja amortisatsiooniarvestuse meetodit järjepidevalt kasutada.

Lineaarset meetodit kasutades kantavatava igaaastaselt kuluga 2000 eurot. Töö koostaja tuli järeldusele, et sõiduautode rentimisel ei ole ettevõtjal mõistlik kasutada võrdset mahaarvestamist. Mõistlik on see siis, kui auto on ühtlaselt kasutusel aastate ringselt.

Alaneva jäägi meetodi korral kuluks kantavad summad varieeruvad ning seda kasutades tuleb eeldada, et arvutatakse sõiduauto amortisatsioon sõiduauto jääkmaksumuse alusel igal aastal kuni kasuliku tööea lõpuni, seetõttu sõiduautod kasutatakse viimasel aastal maksimaalselt. (Brookson, 2002, lk 25).

Kahekordselt väheneva jäägi meetod on uuema sõiduauto puhul parim, kuna sõiduauto väärtus väheneb kohaselt kasutusele võtul. Eelistatakse rentida uuemaid, moodsamaid sõiduautosid, seetõttu on suurem kulu esimesel aastal õigustatud. Aastate summa meetod on samuti soovituslik, kuna rentija soovib uuemat sõiduautot.

Tegevusmahu meetod on kasutatud sõiduautode puhul parim, amortisatsioonikulu saab arvestada läbisõidetud kilomeetrite alusel.

Kokkuvõtvalt selgus, et majandustehingute korrektse ja õiglase koostamise eest vastutab iga ettevõtja ise. Kõik ettevõtjate rahalised sissetulekud ja väljaminekud tuleb fikseerida. Igas ettevõttes peab olema ülevaatlik ning ajaliselt täpselt piiritletud kuluarvestus. Tulu põhiliseks tunnuseks on ettevõtja vara suurenemine, kulu põhiliseks tunnuseks on ettevõtja vara vähenemine. Aastaruanne koostatakse vastavalt raamatupidamise põhiprintsiipidele. Lõputöö kontekstis on olulisem tulude ja kulude vastavuse printsiip. Printsiibi eelduseks on, et aruandeperioodi tuludest saab arvestada maha tulude tekkega seotud kulud. Seetõttu ettevõtjad peavad kasutama sellist amortisatsiooniarvestuse meetodit, mis peegeldab tema majanduslikku olukorda.

2.2 Tulu-kulu printsiibi kajastamine amortisatsiooniarvestuses

Tulude ja kulude tekke perioodi määratlemine on oluline protsess majandusaasta aruannete koostamisel. Tulude põhiliseks ülesandeks on suurendada ettevõtete netovara, ilma et ettevõtjad teeksid täiendavaid sissemaksid omakapitali, kulud seevastu vähendavad netovara. Amortisatsiooniarvestuse meetoditel on mõju ettevõtete finantsseisukorrale ning tegevustulemuste kindlaksmääramisele, seega tuleb järgida tulu-kulu printsiibi vastavust amortisatsiooniarvestuse kajastamisel.

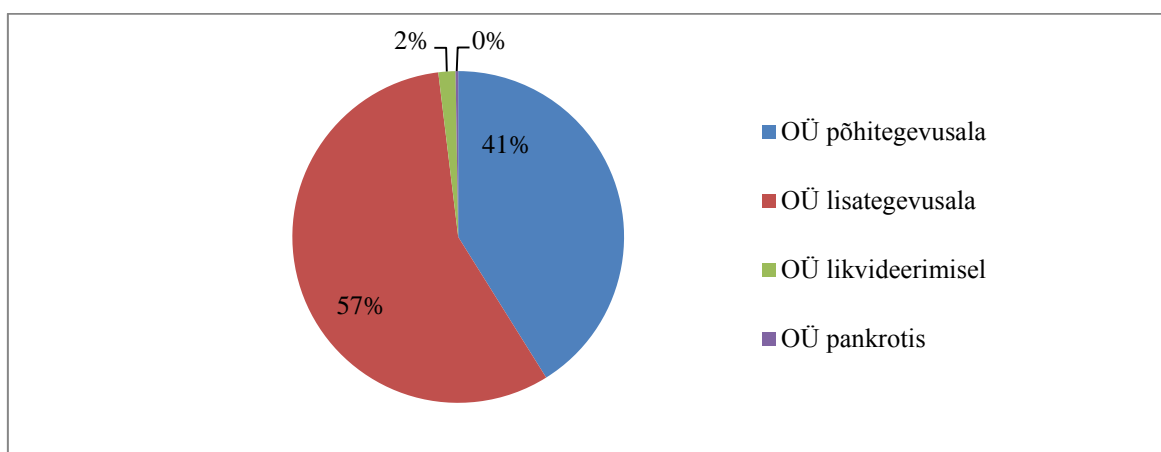
Selgitamaks amortisatsiooniarvestuses tulu-kulu printsiibi vastavust analüüsitakse lõputöös Tallinna registreeritud osäühingute ja aktsiaseltside, kelle põhitegevusalaks on sõiduautode ja väikebusside (täismassiga alla 3,5 t) rentimine ja kasutusrent, 2013. aasta majandusaastaruandeid.

Analüüsitavate andmed on võetud Registrate ja Infosüsteemide Keskuse (edaspidi RIK) e-äriregistrist. Analüüsi valdkonda: „Haldus- ja abitegevused”. Kuna valdkonnas on erinevaid ettevõtjaid, valiti allvaldkond: „Rentimine ja kasutusrent”, EMTAK

klassifikaatoriga 77111, sõiduautode ja väikebusside (täismassiga alla 3,5 t) rentimine ja kasutusrent. Selle tegevusala valiku põhjuseks on ettevõtjate vaheline konkurents.

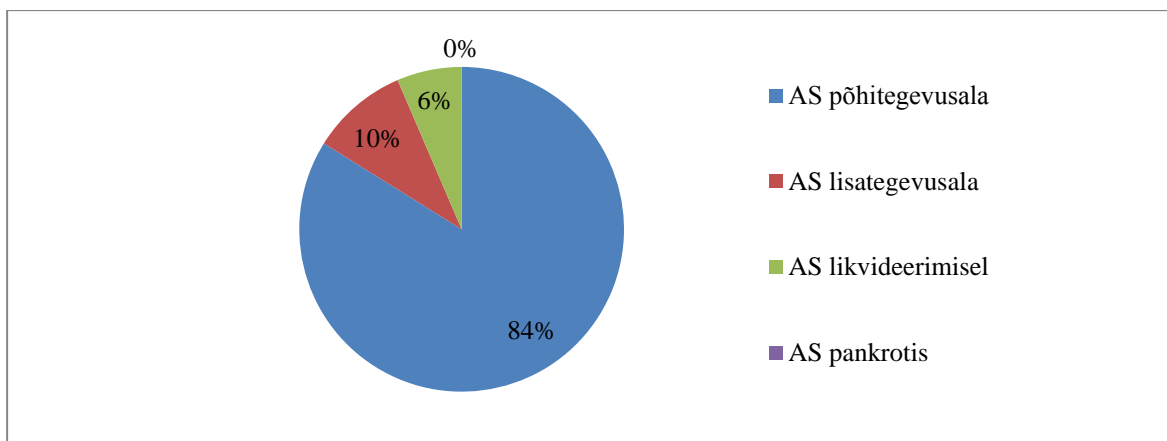
Majandusaastaaruannete põhjal analüüsitakse, milliseid amortisatsioonimeetodeid kasutatakse, milline on aastas põhivara amortisatsioonikulu, kui suur on kulu ja tulu ning kui suure osa moodustab ettevõtja müügitulu põhitegevusala lõikes.

20. veebruari 2015. aasta seisuga on RIK e-äriregistrisse kantud 766 osaühingut (vt joonis 1), nendest 445-l on sõiduautode ja väikebusside (täismassiga alla 3,5 t) rentimine ja kasutusrent lisa tegevusala. Registrisse kantud osaühinguid ning põhitegevusalaga sõiduautode ja väikebusside rentimine ning kasutusrent, on kokku 321. Likvideerimisel on 13 osaühingut, nendest 12 põhitegevusala ja üks lisategevusalana. Pankrotis on kaks lisategevusalana osaühingut.

Joonis 1. Registreeritud analüüsitavad osaühingud (RIK, 2015, autori koostatud)

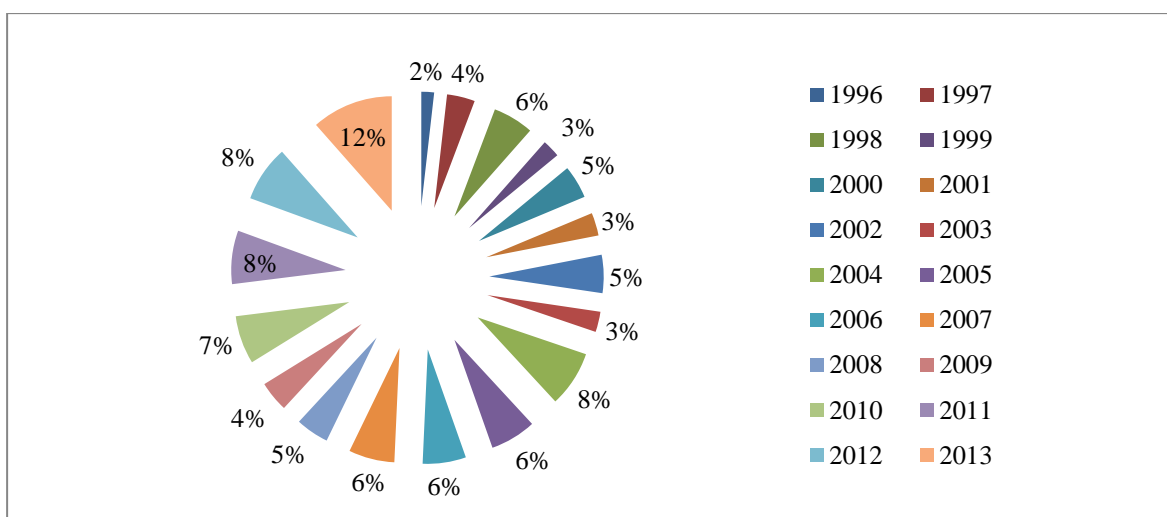
20. veebruari 2015. aasta seisuga on e-äriregistrisse kantud 29 aktsiaseltsi, nendest kolmel on põhitegevusalaks sõiduautode ja väikebusside rentimine, teistel lisategevusalana. Likvideerimisel on kaks, pankrotis ei ole ühtegi aktsiaseltsi (vt joonis 2).

Joonis 2. Registreeritud analüüsitavad aktsiaseltsid (RIK, 2015, autori koostatud)

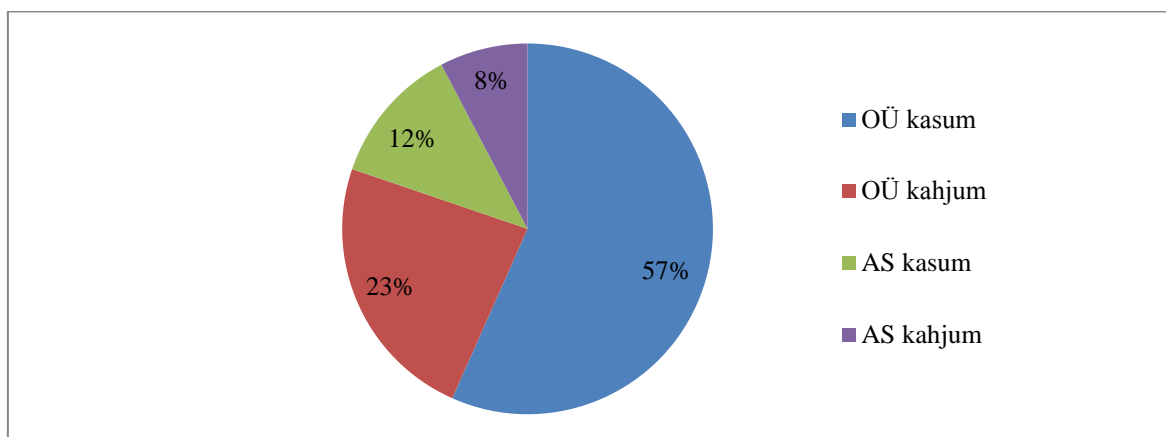
Analüüsi käigus selgus, et 321 põhitegevusalaga registrisse kantud osäühingutest ei ole esitanud 2013. majandusaasta aastaaruannet 82 ettevõtjaid, 25 ettevõtjaid esitasid, kuid sellel aastal majandustegevust ei toimunud. Esmakordselt alustanud ettevõtlustegevust aastatel 2014-2015 oli osäühingute seas 43. Lõputöös analüüsitakse põhitegevusalaga registrisse kantud 171 osäühingu ja 3 aktsiaseltse (vt lisa 2 ja 3) majandusaastaaruandeid.

Analüüsist nähtub, et majandusaastaaruanne on esitatud 28% ulatuses nendel ettevõtjatel, kelle esmakande aeg on 2004, 2012 ja 2013 a. Ettevõtjaid, kes tegutsevad alates aastast 1996, 1999, 2003, on majandusaastaaruanne esitajate seas 8% (vt joonis 3). 2014. aastal oli registrisse kantud kokku 34 ettevõtjaid, 2015. aastal, 20. veebruari seisuga, 9 ettevõtjaid.

Joonis 3. Majandusaastaaruanne esitajate esmakande aeg (aasta, %) (Autori koostatud lisa 2 alusel)

174 ettevõtja tulem kokku oli 2 148 213 eurot, keskmiselt ühe ettevõtja tulem moodustas 12 346,1 eurot, sh suurima kasumiga 509 863 eurot 1 ettevõtte, väiksem kasum 1 euro. Suurima kahjumiga 372 284 eurot oli 1 ettevõtte, väiksem kahjum 4 eurot. Kokku teenis kasumit 3 325 811 eurot (69%), kahjumit 1 177 598 eurot (31%) (vt joonis 4). Kasumiga lõpetas 105 ehk 59% ettevõtjaid ning kahjumiga 69 ehk 41%.

Joonis 4. Analüüsitavaate osaühingute ja aktsiaseltside majandusaasta tulem (%) (Autori koostatud lisa 2 ja 3 alusel)

Analüüsides kasutatavat amortisatsioonimeetodit selgus, et 100% analüüsitavaatest kasutavad põhivara amortiseerimisel lineaarset amortisatsioonimeetodit (vt lisa 2). Igale põhivara liigile on määratud kasutusaeg. Kuna analüüsitakse nende ettevõtjate, kes tegevusalaks on sõiduautod ja väikebussid, siis nende majandusaastaruandes peab kajastuma materiaalne põhivara. Lõputöö analüüsist selgus, et 48 ehk 22% analüüsitavaatel ei olnud materiaalsel põhivara, seega puudus amortisatsioonikulu.

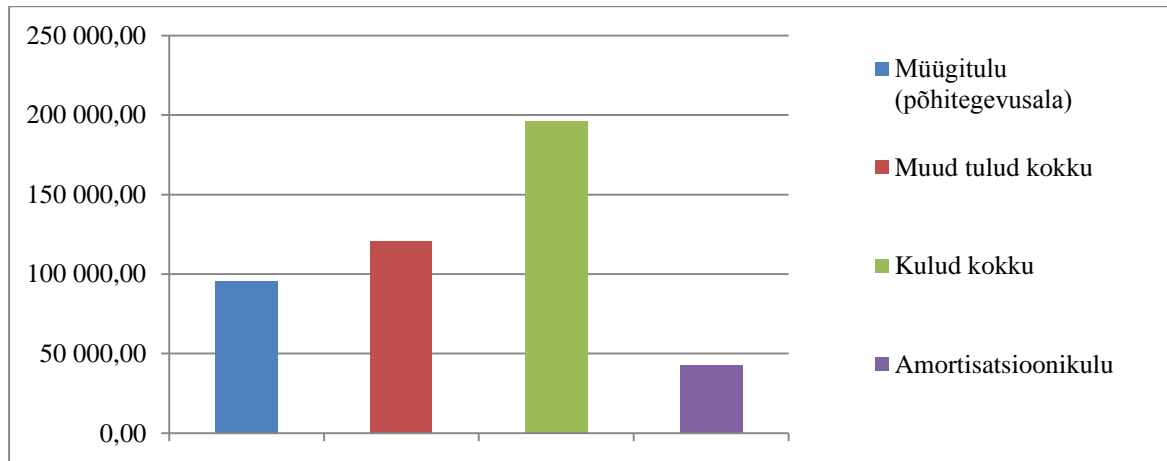
Läbiviidud analüüsist selgus, et amortisatsioonikulu oli kajastatud 126 ettevõtjal. Nende amortisatsioonikulu kokku on 5 111 819 eurot, keskmiselt ühe ettevõtja amortisatsioonikulu moodustas 42 598,5 eurot (vt joonis 5). Suurim amortisatsioonikulu oli 2 505 375 eurot, väiksem 46 eurot.

126 ettevõtja 2013. aasta tulem kokku oli 2 070 601 eurot, keskmiselt ühe ettevõtja tulem moodustas 16 433,3 eurot. Kokku teenis kasumit 3 175 163 eurot, kahjumit 1 104 562 eurot. Kasumiga lõpetas 78 ehk 62% ettevõtjaid ning kahjumiga 48 ehk 38%.

Analüüsitavaate müügitulu põhitegevusalade lõikes moodustas 11 499 325 eurot, keskmiselt ühe ettevõtja 95 827,7 eurot. Kokku müügitulu (koos muude tuludega, mis ei ole

põhitegevusala) oli 14 433 706 eurot, keskmiselt ühe ettevõtja 120 280,88 eurot (vt joonis 5). Väiksem müügitulu oli 0 eurot, suurim 1 407 696 eurot.

Analüüsitava te kulud kokku oli 23 489 503 eurot, keskmiselt ühe ettevõtja 195 745,86 eurot (vt joonis 5). Suurim kulu oli 7 066 378 eurot, väiksem kulu oli 629 eurot.

Joonis 5. Keskmise amortisatsioonikulu, müügitulu (põhitegevusala), muud tulud kokku, kulud kokku (eurodes) (Autori arvutused lisa 2 ja 3 alusel)

Joonisest nähtub, et ettevõtjate keskmine müügitulu (põhitegevusala) muude tuludega osakaal on suurem, kui keskmine kogu kulu osakaal. Kuid müügitulu (põhitegevusala) osakaal on väiksem, kui kogu kulu osakaal. Seega paljudel ettevõtjatel, kelle majandustegevuses esinevad müügitulu põhitegevusala lõikes ning muud tulud, on aasta tulemuseks kasum. Nendel ettevõtjatel, kellel laekub raha ainult müügitulust (põhitegevusala), võib esineda kahjum.

Töö koostaja arvates, selleks et saada teada, kas analüüsitava te ettevõtjate majandustegevus on vastavuses tulu-kulu printsiibile, tuleb arvutada peamiste 2013. aasta majandusnäitajate põhjal (vt lisa 2 ja 3), milline on põhivara amortisatsioonikulu osakaal kogu kulust, müügitulust (põhitegevusalade lõikes) ning kogu tulust (mis ei ole põhitegevusala).

Amortisatsioonikulu moodustab müügitulust (põhitegevusalade lõikes) (vt joonis 6):

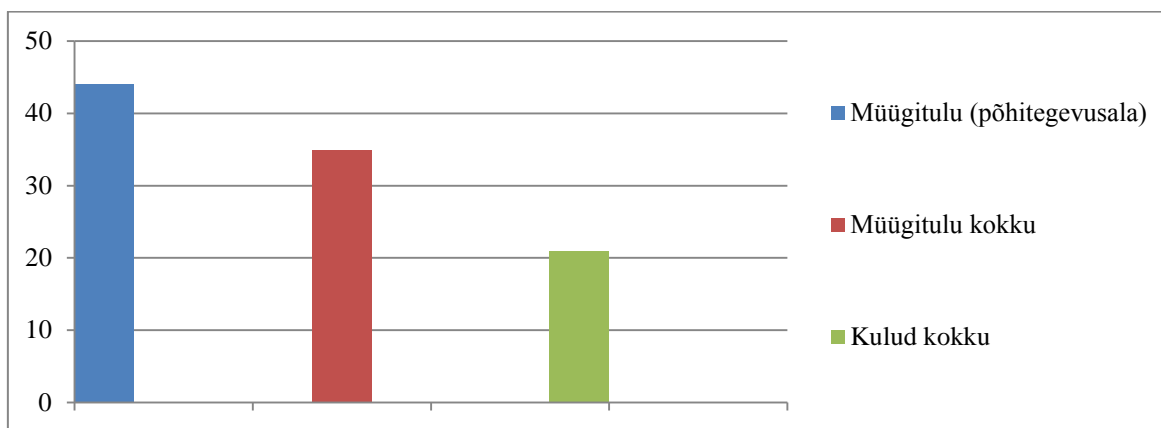
$$1) 42\,598,5 * 100 : 95\,827,7 = 44 \%$$

Amortisatsioonikulu moodustab kogu muu müügitulust:

$$2) 42\,598,5 * 100 : 120\,280,88 = 35 \%$$

Amortisatsioonikulu moodustab kogu kulust:

$$3) 42\,598,5 * 100 : 195\,745,86 \text{ eurot} = 21 \%$$

Joonis 6. Amortisatsioonikulu osakaal tulust ja kulust (%) (Autori arvutused lisa 2 ja 3 alusel)

Joonisest nähtub, et suurem amortisatsioonikulu osakaal moodustub tulust ehk kokku 79%, amortisatsioonikulu kogu kulust on vaid 21%.

Analüüsi tulemustest lähtuvalt peab töö koostaja mõistlikuks kasutada sõiduautode ja väikebusside rentimise ja kasutusrentimise tegevusalal sellist amortisatsioonimeetodit, kus amortisatsioonikulu aastatega väheneb ja kulum sõltub tegevusmahust vastaval ajaperioodil. Lähtuvalt eeltoodust soovitab töö koostaja kasutada renditavate sõiduautode amortisatsiooniarvestuses tegevusmahu meetodit.

Töö koostaja hinnangul ei kasutata sõiduautode ja väikebusside rentimise ja kasutusrentimise tegevusalal amortisatsiooniarvestuses tulu-kulu printsiipi, millega moonutatakse maajandusaasta tulemust ja majandusaastaruannetes kuvatav informatsioon ei ole õiglaselt kajastatud amortisatsioonikulu osas.

Kokkuvõtteks selgus, et kõik analüüsitud ettevõtjad kasutavad põhivara amortiseerimisel lineaarset amortisatsioonimeetodit, ettevõtjatel on ebastabiilne finantsseisund. Ebastabiilsus sõltub sellest, et ettevõtjate tulud ja kulud ei ole vastavuses, seega nad lõpetavad majandustegevuse kahjumiga. Analüüsitud andmetele tuginedes saab väita, et ettevõtjad ei ole järginud tulu-kulu vastavuse printsiipi amortisatsiooniarvestuses. Analüüsitud tegevusvaldkonnas on mõistlikum kasutada tegevusmahupõhist amortisatsioonimeetodit. Lineaarne amortisatsioonimeetod ei kajasta tulu-kulu printsiipi, kuna aastaringelt ei rendita sõiduvahendeid ühtlaselt.

KOKKUVÕTE

Ettevõtjate majandustegevuse eesmärgiks on kasumi teenimine, tulu ja kulu selgitamine on parim moodus hindamaks ettevõtjate majandustegevust. Soetatud põhivaral on mõistlik kasutusiga, amortiseerimisel tuleb valida amortisatsiooniarvestuse meetod.

Teema aktuaalsuseks oli see, et kasutades erinevaid amortisatsioonimeetodeid on raamatupidamiskohustuslasel võimalus majandusaasta tulu suurust vastavalt vajadusele muuta.

Teema uudsuseks oli, amortisatsioonikulu arvestuse eripärade välja selgitamine. Ettevõtja jaoks on põhivara toodete tootmiseks ja teenuste pakkumiseks vajalik, seepärast on amortisatsioonikulu ettevõtja üheks suuremaks püsikuluks, mis annab ettevõtjale võimaluse töötada lühiajaliselt kahjumiga.

Probleem seisnes selles, et puudus ülevaade tulu-kulu vastavusest amortisatsiooniarvestuses ning seetõttu võis kaasneda majandustegevuse väärkajastus ja eksitavate teabe esitamine.

Lõputöö eesmärgiks oli anda hinnang tulu-kulu printsiibi rakendusest amortisatsiooniarvestuses. Eesmärk täideti läbi uurimisülesannete.

Esimeseks uurimisülesandeks oli selgitada amortisatsiooniarvestuse olemust raamatupidamises. Ettevõtja jaoks on põhivara potentsiaalsete teenuste kogum, amortisatsioonikulu moodustab ettevõtja püsikuludes olulise osa. Amortisatsioon on põhivara kulumine. Raamatupidamiskohustuslane fikseerib, võttes arvesse põhivara kasulikku tööiga, oma raamatupidamise sise-eeskirjades põhivara liikide amortisatsiooniperioodi, arvestusmeetodi ja amortisatsioonimäära. Raamatupidamiskohustuslane peab aastaaruande koostama lähtudes raamatupidamise põhiprintsiipidest, aruanetes peab olema kirjeldatud amortisatsiooniarvestus.

Teiseks uurimisülesandeks oli anda ülevaade amortisatsiooniarvestuse meetoditest. Lähtuvalt tulude ja kulude vastavuse printsiibist tuleb materiaalse põhivara

soetusmaksumus kajastada kuluna vara kasuliku eluea jooksul. Materiaalse põhivara soetusmaksumuse kuluna kajastamise enamkasutatavad amortisatsiooniarvestuse meetodid on: lineaarne meetod, alaneva jäägi meetod, kahekordselt väheneva jäägi meetod, aastate summa meetod ning tegevusmahu meetod. Enne amortisatsioonimeetodi valimist tuleb selgeks teha amortiseeritava põhivara kasutusotstarve (sh hooajalisus), valitud meetodi eelis. Kasutatava amortisatsiooniarvestuse meetodi valikul peab tulu-kulu õiglaselt kajastama, mitte vara jääkmaksumust hoida võimalikult ligilähedasena tema turuväärtusele.

Kolmandaks uurimisülesandeks oli anda ülevaade ettevõtjate tulu-kulu printsiibi kirjendamisest. Igas ettevõttes peab olema ülevaatlik ning ajaliselt täpselt piiritletud kuluarvestus. Tulu põhiliseks tunnuseks on ettevõtja vara suurendamine, kulu põhiliseks tunnuseks on ettevõtja vara vähendamine. Tulude ja kulude vastavuse printsiibi kajastamine raamatupidamises on oluline. Printsiibi eelduseks on, et aruandeperioodi tuludest saab arvestada maha tulude tekkega seotud kulud. Seetõttu ettevõtjad peavad kasutama sellist amortisatsiooniarvestuse meetodit, mis peegeldab tema majanduslikku olukorda.

Neljandaks uurimisülesandeks oli analüüsida tulu-kulu printsiibi kajastamisel amortisatsiooniarvestust sõiduautode ja väikebusside rentimise ning kasutusrentimise andmete põhjal. Kõik analüüsitud ettevõtjad kasutavad põhivara amortiseerimisel lineaarset amortisatsioonimeetodit, ettevõtjatel on ebastabiilne finantsseisund. Ebastabiilsus sõltub sellest, et ettevõtjate tulud ja kulud ei ole vastavuses, seega nad lõpetavad majandustegevuse kahjumiga. Töö koostaja hinnangul ei kasutata sõiduautode ja väikebusside rentimise ja kasutusrentimise tegevusalal amortisatsiooniarvestuses tulu-kulu printsiipi, millega moonutatakse maajandusaasta tulemust ja majandusaastaruannetes kuvatav informatsioon ei ole õiglaselt kajastatud amortisatsioonikulu osas. Analüüsitud tegevusvaldkonnas on mõistlikum kasutada tegevusmahupõhist amortisatsioonimeetodit. Lineaarne amortisatsioonimeetod ei kajasta tulu-kulu printsiipi, kuna aastaringselt ei rendita sõiduvahendeid ühtlaselt.

Ettevõtted kasutavad kuluarvestuse süsteeme selleks, et arendada tooteid ja teenuseid, mis vastaksid nii klientide ootustele kui ka tooksid ettevõttele kasumit. Kulude juhtimise läbi on võimalik parandada ettevõtjate tulemusi, seega järgmistele uurijatele soovitakse pöörata tähelepanu kuluarvestuse süsteemide hindamisele.

SUMMARY

The title of the thesis is “The implementing of the matching principle in depreciation calculation”. The thesis consists of 51 pages. The thesis is written in Estonian and uses 47 referenced sources.

The relevance of the topic is based on the fact that by using different depreciation methods, an accounting entity will be able to change the amount of the revenue of the financial year as needed.

The topic is innovative because in the balance sheet of undertakings, the share of fixed assets is bigger than current assets and therefore, the depreciation cost calculation becomes growingly significant. Depreciation costs are one of the major fixed costs of an undertaking.

The issue is that there is no overview of the matching principle in depreciation calculation and therefore, the undertaking is subject to misstatement of economic activity.

The objective of the thesis is to assess the implementation of the matching principle in depreciation calculation. To achieve the objective of the thesis, the following four research tasks have been established:

1. To explain the nature of depreciation calculation.
2. To give an overview of depreciation calculation methods.
3. To give an overview of describing the matching principle of undertakings.
4. To analyse the depreciation calculation in recognising the matching principle based on the data of renting passenger cars and minibuses as well as operational leasing data.

As a result of the analysis, it was concluded that the matching principle is not implemented in the depreciation calculation regarding the operational leasing of passenger cars and minibuses, distorting the results of the financial year, and the information provided in annual reports is not correctly reflected regarding depreciation costs.

Based on the analysis results, the author considers it reasonable to implement such a depreciation method in the respective area, in which the depreciation cost decreases throughout the years and the depreciation depends on the volume of business in the respective period of time – the business volume method is considered more reasonable.

VIIDATUD ALLIKATE LOETELU

Alver, L., Alver, J., Reinberg., L., 2004. *Finantsarvestus*. Tallinn: Kirjastus Deebet.

Amortisatsioonimäär. [Võrgumaterjal] Leitav: http://materjalid.tmk.edu.ee/evi_kikas/Siseeeskiri/lesanne_2.html [Kasutatud 11.04.2014].

Arvestusmeetodi muutmine. [Võrgumaterjal] Leitav: <http://rmp.ee/foorum/mitmesugust/23948?HL=p%C3%B5hivara%20arvestus> [Kasutatud 11.04.2014].

Atrill, P., McLaney, E., 2002. *Financial Accounting for Non-Specialists. Third Edition*. England: Pearson Education Limited.

Бдайциева, Л., 2011. *Бухгалтерский учет*. Москва: Издательство Юрайт. Санкт-Петербургский государственный университет экономики и финансов.

Brookson, S., 2002. *Aruannete analüüs*. Tallinn: Kirjastus Koolibri.

Голикова Е., 2007. *Износ и амортизация: практика начисления*. Москва: Финансовая газета.

Ettevõtluse tulud ja kulud. [Võrgumaterjal] Leitav: <http://www.emta.ee/index.php?id=30080> [Kasutatud 11.12.2014].

Piisson, R., 2004. *Finantsanalüüs ja planeerimine*. (Aruandluse tõde ja õigus). Tallinn: Printon Trükikoda AS.

Järve, V., 1998. *Finantsarvestus I*. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.

Kaldoja, V., 2005. *Majandusaasta aruande koostamine 2005*. Tallinn: Kirjastus Agitaator.

Karu, S., 2008a. *Amortisatsioonikulu (kulumi) arvestuse käsiraamat*. Tartu: Rafiko Kirjastus.

Karu, S., 2008b. *Kulude juhtimine ja arvestus tulemuslikkusele suunatud organisatsioonis I*. Tartu: Rafiko Kirjastus.

Kasumiaruandega seotud kontod. [Võrgumaterjal] Leitav: http://www.e-ope.khk.ee/oo/evoti/kontod_ja_kahekordne_kirjendamine/kasumiaruandega_seotud_kontod.html [Kasutatud 11.02.2015].

Kodasma, V., 2006a. *Raamatupidamine I*. Tallinn: Autoriõigused Sisekaitseakadeemia.

Kodasma, V., 2006b. *Raamatupidamine II*. Tallinn: Autoriõigused Sisekaitseakadeemia.

Kodasma, V., 2008. *Majandusarvestuse alused*. Tallinn: Autoriõigused Sisekaitseakadeemia.

Kõomägi, M., 2006. *Ärirahandus*. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.

Kütt, J., 2009. *Sissejuhatus raamatupidamisse*. Tallinn: Kirjastus Külim.

Leppik, E., 2003. *202 majandustehingut raamatupidamises. Praktilised näited*. Tartu: Rafiko Kirjastus.

Leppik, E., 2005. *277 majandustehingut raamatupidamises. Praktilised näited*. Tartu: Rafiko Kirjastus.

Левадная, Т., 2003. *Порядок учета доходов и расходов индивидуальными предпринимателями*. Москва: Гроссбук ФГ, 48 стр.

Linnaks, E., 1994. *Ettevõtte raamatupidamine. Eesti raamatupidamisseaduse rakendusi*. Tallinn: Kirjastus Külim.

Lääts, K., Peets, P. 1999. *Vastutuspõhine arvestus – üks controllingu juurutamise eeldusi organisatsioonis*. Tartu: Rafiko Kirjastus.

Majandusaasta aruande koostamise põhimõtted. 2003. IMG Konsultant AS, Toomas Villemsi Audiitorbüroo. Tallinn: Trükikoda Ühiselu AS.

Nikitina-Kalamäe, M., 2011. *Finantsarvestuse aluste ülesannete kogu*. Tallinn: Kirjastus Deebet.

Никитин, В., Никитина, Д., 2008. *Теория бухгалтерского учета*. Учебное пособие 4-издание переработанное и дополненное. Москва: Дело и сервис.

Otsus-Carpenter, M., 2010. *Väikeettevõtte raamatupidamine*. Tallinn: AS Äripäev.

Palm, M., 2003. *Raamatupidamiskanded*. Tallinn: Raamatupidaja.ee OÜ.

Palmipuu, M., 2013. *Majandusaasta aruande koostamine*. Tallinn: Kirjastus Pandekt.

Peterson, M. 2000. *Finantsanalüüs*. Tallinn: Kirjastus Külim.

Põhivara arvestus. [Võrgumaterjal] Leitav:

http://www.kingpool.hak.edu.ee/materjalid/R.%20Tsarjovi%20raamatupidamise%20%F5piobjektid%202/p%C3%83%C6%92%C3%82%C2%B5hivara%20arvestus/materiaalne_phi vara_mpv.html [Kasutatud 05.03.2014].

Põhivarade amortisatsiooni (kulumi) arvestuse võimalusi praktikas. 1996. AS Rafiko. Tartu: Rafiko Kirjastus.

Raamatupidamise seadus 20.11.2002, jõustunud vastavalt §-le 62 - RT I 2002, 102, 600... RT I, 13.03.2014, 50.

Raamatupidamise Toimkond, 2011. *RTJ 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamise üldpõhimõtted* [Võrgumaterjal] Leitav: <http://www.easb.ee/index.php?id=1255> [Kasutatud 05.02.2014].

Raamatupidamise Toimkond, 2011. *RTJ 5 Materiaalne ja immateriaalne põhivara*. [Võrgumaterjal] Leitav: <http://www.easb.ee/index.php?id=1255> [Kasutatud 05.02.2014].

Rebane, M., Visberg. A.-E., 1998. *Sissejuhatus raamatupidamisse. Raamatupidamise korraldamise alused ettevõttes*. Tallinn: Kirjastus Külim.

Registrite ja Infosüsteemide Keskus, kuupäev puudub. [Võrgumaterjal] Leitav: <https://ariregister.rik.ee/detailparing.py> [Kasutatud 20.02.2015].

Rünkla, J., 1997. *Ettevõtte kulud, varud ja juhtimisotsused*. Tallinn: Kirjastus Külim.

Sheffrin, S. M., Sullivan, A., 2003. *Economics: Principles in action*. New Jersey: Pearson Prentice Hall.

Соколов, Я., 2000. *Основы теории бухгалтерского учета*. Москва: Финансы и статистика, 496 стр.

Taaler, J. 1990. *Põhivahendite amortisatsioonisüsteem ülemineku perioodiks: analüüs, loomise põhimõtted ja metoodilised alused*. Tallinn: Eesti Teaduste Akadeemia Majanduse Instituut.

Taaler, J., 1991. *Metoodilisi ja praktilisi soovitusi ülemineku perioodi amortisatsioonisüsteemi rakendamiseks*. Tallinn: Eesti Teaduste Akadeemia Majanduse Instituut.

Tearu, A., 2005. *Ettevõtte finantsjuhtimine*. Tallinn: Kirjastus Pegas.

Tikk, J., 2003. *Finantsarvestus*. Tallinn: Kirjastus Valgustus.

Tšistjakov, S., 1996. *Finansanalüüs ja selle meetodid*. Tartu: Kirjastus Atlex.

Villems, T., Tammsaar, A., 2009. *Majandusaasta aruande koostamine*. Tallinn: Kirjastus Pandekt.

TABELITE JA JOONISTE LOETELU

Joonis 1. Registreeritud analüüsitavad osäühingud.....	25
Joonis 2. Registreeritud analüüsitavad aktsiaseltsid	26
Joonis 3. Majandusaastaaruanne esitajate esmakande aeg (aasta, %).....	26
Joonis 4. Analüüsitavate osäühingute ja aktsiaseltside majandusaasta tulem (%).....	27
Joonis 5. Keskmine amortisatsioonikulu, müügitulu (põhitegevusala), muud tulud kokku, kulud kokku (eurodes).....	28
Joonis 6. Amortisatsioonikulu osakaal tulust ja kulust (%)	29
Tabel 1. Sõiduauto amortisatsioonimeetodite võrdlus (eurodes).....	23

LISAD

Lisa 1. Amortisatsioonimeetodite arvutuskäik

Erinevate amortisatsioonimeetodite arvutuskäigu selgitus (eurodes), valemid leitavad alapeatükis 1.2

Meetod	Arvutuskäik			
Lineaarne meetod	Amortisatsioonikulu : $12\ 000 - 2000 / 5 = 2000$ eurot			
	või amortisatsioonimäär: $1/5 * 100 = 20\%$;			
	Amortisatsioonikulu aastas: $(12\ 000 - 2000) * 20\% = 2000$ eurot			
	Aasta	Amortisatsioonikulu	Akumuleeritud kulum	Jääkmaksumus
	1	2000	2000	10 000
	2	2000	4000	8000
Alaneva jäägi meetod	Amortisatsioonimäär: $1/5 * 1 = 0,20 = 20\%$ aastas			
	Aasta	Amortisatsioonikulu	Akumuleeritud kulum	Jääkmaksumus
	1	$12\ 000 * 0,2 = 2400$	2400	9600
	2	$9600 * 0,2 = 1920$	4320	7680
	3	$7680 * 0,2 = 1536$	5856	6144
	4	$6144 * 0,2 = 1228,8$	7084,8	4915,2
Kahekordselt väheneva jäägi meetod	Amortisatsioonimäär: $1/5 * 2 = 0,4 = 40\%$ aastas			
	Aasta	Amortisatsioonikulu	Akumuleeritud kulum	Jääkmaksumus
	1	$12\ 000 * 0,4 = 4800$	7200	4800
	2	$4800 * 0,4 = 1920$	10 080	1920
	3	$1920 * 0,4 = 768$	11 232	768
	4	$768 * 0,4 = 307,2$	11692,8	307,2
5	122,88	10 000	2000	

Aastate summa meetod	<p>Amortisatsioonimäär: $(5+1) - 1 / (1 + 2 + 3 + 4 + 5) = 0,33$</p> <p>Amortisatsioonimäär: $(5+1) - 2 / (1 + 2 + 3 + 4 + 5) = 0,27$</p> <p>Amortisatsioonimäär: $(5+1) - 3 / (1 + 2 + 3 + 4 + 5) = 0,20$</p> <p>Amortisatsioonimäär: $(5+1) - 4 / (1 + 2 + 3 + 4 + 5) = 0,13$</p> <p>Amortisatsioonimäär: $(5+1) - 5 / (1 + 2 + 3 + 4 + 5) = 0,07$</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Aasta</th> <th>Amortisatsioonikulu</th> <th>Akumuleeritud</th> <th>kulum</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Jääkmaksumus</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>$10\,000 * 0,33 = 3300$</td> <td>3300</td> <td>8700</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>$10\,000 * 0,27 = 2700$</td> <td>6000</td> <td>6000</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>$10\,000 * 0,20 = 2000$</td> <td>8000</td> <td>4000</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>$10\,000 * 0,13 = 1300$</td> <td>9300</td> <td>2700</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>$10\,000 * 0,07 = 700$</td> <td>10 000</td> <td>2000</td> </tr> </tbody> </table>	Aasta	Amortisatsioonikulu	Akumuleeritud	kulum	Jääkmaksumus				1	$10\,000 * 0,33 = 3300$	3300	8700	2	$10\,000 * 0,27 = 2700$	6000	6000	3	$10\,000 * 0,20 = 2000$	8000	4000	4	$10\,000 * 0,13 = 1300$	9300	2700	5	$10\,000 * 0,07 = 700$	10 000	2000
Aasta	Amortisatsioonikulu	Akumuleeritud	kulum																										
Jääkmaksumus																													
1	$10\,000 * 0,33 = 3300$	3300	8700																										
2	$10\,000 * 0,27 = 2700$	6000	6000																										
3	$10\,000 * 0,20 = 2000$	8000	4000																										
4	$10\,000 * 0,13 = 1300$	9300	2700																										
5	$10\,000 * 0,07 = 700$	10 000	2000																										
Tegevusmahu meetod	<p>Mahaarvestuse määr: $12\,000 - 2000 / 20\,000 = 0,5$</p> <p>Amortisatsioonikulu: mahaarvestuse määr * perioodi tegevusmaht</p> <p>Amortisatsioonikulu: $0,5 * 3000\text{ km} = 1500$</p> <p>$0,5 * 4000\text{ km} = 2000$</p> <p>$0,5 * 2500\text{ km} = 1250$</p> <p>$0,5 * 5000\text{ km} = 2500$</p> <p>$0,5 * 5500\text{ km} = 2750$</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Aasta</th> <th>Amortisatsioonikulu</th> <th>Akumuleeritud</th> <th>kulum</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Jääkmaksumus</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>1500</td> <td>1500</td> <td>10 500</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>2000</td> <td>3500</td> <td>8500</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>1250</td> <td>4750</td> <td>7250</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>2500</td> <td>7250</td> <td>4750</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>2750</td> <td>10 000</td> <td>2000</td> </tr> </tbody> </table>	Aasta	Amortisatsioonikulu	Akumuleeritud	kulum	Jääkmaksumus				1	1500	1500	10 500	2	2000	3500	8500	3	1250	4750	7250	4	2500	7250	4750	5	2750	10 000	2000
Aasta	Amortisatsioonikulu	Akumuleeritud	kulum																										
Jääkmaksumus																													
1	1500	1500	10 500																										
2	2000	3500	8500																										
3	1250	4750	7250																										
4	2500	7250	4750																										
5	2750	10 000	2000																										

Lisa 2. Analüüsitavate osahingute andmed

Registrisse kantud osahingud põhitegevusalana (nimetus, registrikood, esmakande aeg, kasum/kahjum, meetod). (RIK, 2015)

Nimetus	Registrikood	Esmakande aeg	Kasum/ Kahjum	Meetod
Võllamäe GHBC OÜ	10046492	17.07.1996	23 684	Lineaarne
Sakris-E OÜ	10067784	20.09.1996	-10 209	Lineaarne
Oiliken OÜ	10073773	10.10.1996	-11 676	Lineaarne
Miflat OÜ	10159931	27.11.1996	31 688	Lineaarne
Amestic OÜ	10114667	09.12.1996	-27 682	Lineaarne
Haidor OÜ	10204011	21.04.1997	198	Lineaarne
At rent OÜ	10147075	22.05.1997	26	Lineaarne
Tiotrading OÜ	10264042	17.09.1997	-30 094	Lineaarne
Vautli OÜ	10279997	30.09.1997	1911	Lineaarne
A-rental OÜ	10281508	2.10.1997	12	Lineaarne
Hansatee Kinnisvara OÜ	10305367	23.10.1997	278 893	Lineaarne
Ewerlan vara OÜ	10325631	14.11.1997	-	-
BluePerfect OÜ	10328457	21.11.1997	-9375	Lineaarne
Tšaisi OÜ	10321248	25.11.1997	-	-
Samsi Rühma OÜ	10333346	01.12.1997	-2440	Lineaarne
Otsus OÜ	10351717	23.12.1997	-2369	Lineaarne
Kalendrike OÜ	10393029	26.02.1998	-14 605	Lineaarne
Maison Services OÜ	10398222	4.03.1998	-64 782	Lineaarne
Vetoron OÜ	10400002	09.03.1998	Ei toimunud	Lineaarne
Airema Baltic OÜ	10408156	16.03.1998	-12304	Lineaarne
Canis OKP OÜ	10417712	20.03.1998	329	Lineaarne
V. Kaasik & Partnerid OÜ	10420275	26.03.1998	131	Lineaarne
R-rent OÜ	10452795	20.05.1998	-5965	Lineaarne
Rta Grupp OÜ	10454438	25.05.1998	-	-
Felmark OÜ	10455055	26.05.1998	64670	Lineaarne
Castillo OÜ	10463712	29.06.1998	-	-
Mein Invest OÜ	10477677	21.07.1998	4 155	Lineaarne
KRM Consulting and Marketing OÜ	10481064	28.08.1998	-	-
Fakserting OÜ	10489806	16.09.1998	Ei toimunud	Lineaarne
Limbergi Grupi OÜ	10495994	14.10.1998	83	Lineaarne
Easy Car Rent OÜ	10506516	16.11.1998	24 747	Lineaarne
ELKE Transport OÜ	10506717	17.11.1998	82	Lineaarne
SKS Investments Group OÜ	10556649	11.05.1999	131 415	Lineaarne
Baulrix OÜ	10573798	24.08.1999	2742	Lineaarne
Davelson OÜ	10603260	27.10.1999	-4988	Lineaarne
Sir Autorent OÜ	10589011	27.10.1999	85 379	Lineaarne
Aarensen OÜ	10623831	10.12.1999	-9877	Lineaarne
Interoffice OÜ	10618244	16.12.1999	Ei toimunud	-
Arunas OÜ	10619284	21.12.1999	-	-
Proudel Haldus OÜ	10636727	17.01.2000	36 322	Lineaarne
Hansafish OÜ	10652198	21.03.2000	1516	Lineaarne
Gracile Projekt OÜ	10679530	4.07.2000	-	-
MTT Baltic OÜ	10682130	25.07.2000	-21 147	Lineaarne
A.T.M.Est OÜ	10685861	21.08.2000	-3754	Lineaarne
Ristomar OÜ	10687386	29.08.2000	-1461	Lineaarne
Apprise OÜ	10701525	20.09.2000	50 820	Lineaarne
Merrillmann OÜ	10694908	29.09.2000	36 667	Lineaarne
Hülgehall OÜ	10707249	25.10.2000	6874	Lineaarne

Lisa 2 järg

Kasuver Grupp OÜ	10711446	21.11.2000	5195	Lineaarne
TR Trading OÜ	10646588	20.03.2000	277	Lineaarne
Linar Autorent OÜ	10678097	22.06.2000	2656	Lineaarne
Dynex OÜ	10713965	11.12.2000	-	-
Nobeks OÜ	10719005	05.01.2001	414	Lineaarne
Arnover OÜ	10730716	02.03.2001	-12 081	Lineaarne
Geemon & Ko OÜ	10743630	14.03.2001	-	-
Valasti Development Centre OÜ	10753545	19.04.2001	Ei toimunud	Lineaarne
Hellfors Investments OÜ	10762188	24.05.2001	249 930	Lineaarne
Kametrans OÜ	10791988	04.09.2001	-33	Lineaarne
Wortoole OÜ	10792449	06.09.2001	2158	Lineaarne
Envitech OÜ	10819480	28.11.2001	Ei toimunud	-
Kindel Mets OÜ	10816547	12.12.2001	11 603	Lineaarne
Avecom Communications OÜ	10826971	14.01.2002	892	Lineaarne
Proteenindus OÜ	10827108	15.01.2002	-36 288	Lineaarne
Batistas OÜ	10863506	30.04.2002	-	-
Caron Capital OÜ	10865178	10.05.2002	-34 075	Lineaarne
Arcera OÜ	10865758	14.05.2002	-30 283	Lineaarne
Rendix Auto OÜ	10867481	27.05.2002	6108	Lineaarne
Elviten OÜ	10871055	29.05.2002	-	-
Seivar Eesti OÜ	10873284	13.06.2002	6643	Lineaarne
Solarax OÜ	10874094	18.06.2002	124 318	Lineaarne
Reaseguro OÜ	10877804	18.07.2002	255 670	Lineaarne
Monterest OÜ	10888274	26.08.2002	12 040	Lineaarne
Vangelis Vara OÜ	10889428	30.08.2002	101 278	Lineaarne
Rifex Invest OÜ	10889807	04.09.2002	3995	Lineaarne
Bronko Investeeringud OÜ	10894636	10.10.2002	-	-
Cityhaus OÜ	10918680	30.12.2002	-	-
Talgerex Invest OÜ	10938960	31.03.2003	-69	Lineaarne
International Industry OÜ	10939540	3.04.2003	-	-
Hindsgavl OÜ	10941933	22.04.2003	Ei toimunud	Lineaarne
Lontan Eesti OÜ	10974832	30.09.2003	23	Lineaarne
Waterfowl OÜ	10978468	17.10.2003	462	Lineaarne
TVB Konsultatsioonid OÜ	10982337	05.11.2003	-47 468	Lineaarne
Marcus-Cega OÜ	10991842	28.11.2003	-	-
Absolvo Grupp OÜ	10995047	17.12.2003	-	-
Racing AR Grupp OÜ	11012911	30.01.2004	80	Lineaarne
Strandburg OÜ	11015097	12.02.2004	88 979	Lineaarne
Lumeveski OÜ	11021703	19.03.2004	-717	Lineaarne
CASHWAY OÜ	11027120	16.04.2004	105	Lineaarne
Rent 24 OÜ	11028065	20.04.2004	-	-
Nonikeskus OÜ	11032836	28.04.2004	-	-
K.S. Invest Group OÜ	11035237	7.05.2004	-3718	Lineaarne
Harrison Holding OÜ	11038916	26.05.2004	-	-
Andermont OÜ	11040994	8.06.2004	-115	Lineaarne
Javi Consult OÜ	11040907	8.06.2004	Ei toimunud	-
M&A Network OÜ	11068171	10.09.2004	224	Lineaarne
Amerston Grupp OÜ	11068047	10.09.2004	-586	Lineaarne
Convoy OÜ	11060809	16.09.2004	-3755	Lineaarne
Pokka Joogid OÜ	11070015	20.09.2004	Ei toimunud	-
CityKinnisvara Ekspert OÜ	11070759	27.09.2004	-	-
Freigate OÜ	11079401	19.10.2004	5251	Lineaarne
Lainer Transport OÜ	11061418	19.10.2004	-	-

Lisa 2 järg

Link & Ko OÜ	11084632	17.11.2004	-	-
Detour OÜ	11087932	07.12.2004	268	Lineaarne
Stenekor OÜ	11059781	11.08.2004	-1062	Lineaarne
Torn Investments OÜ	11066114	02.09.2004	-222	Lineaarne
Pikk 55 Real Estate OÜ	11092330	15.12.2004	Ei toimunud	-
Merkasten OÜ	11095268	3.01.2005	-97 328	Lineaarne
Solaris Konsult OÜ	11110341	09.02.2005	-	-
Heints Eh OÜ	11112956	22.02.2005	-7929	Lineaarne
Asvost OÜ	11116645	11.03.2005	-5359	Lineaarne
Scandinaval Invest OÜ	11119454	28.03.2005	-135	Lineaarne
Kirke Maja OÜ	11124248	15.04.2005	63 667	Lineaarne
Autorent Grupp OÜ	11127206	29.04.2005	-	-
Akreb OÜ	11140431	10.05.2005	Ei toimunud	-
Easyrent OÜ	11145919	8.06.2005	5000	Lineaarne
Almere Grupp OÜ	11136464	10.06.2005	12 423	Lineaarne
Stonerand OÜ	11146346	10.06.2005	-2524	Lineaarne
Iff Rent OÜ	11149231	27.06.2005	Ei toimunud	-
Centerland OÜ	11152486	13.07.2005	-4	Lineaarne
Frantica Trade OÜ	11161321	30.08.2005	-20 326	Lineaarne
Ivalor OÜ	11161930	31.08.2005	1471	Lineaarne
Lambex OÜ	11179568	20.10.2005	-843	Lineaarne
Stallings OÜ	11191374	14.11.2005	291 289	Lineaarne
Atkinson Group OÜ	11196420	02.12.2005	-1872	Lineaarne
CMY OÜ	11212490	25.01.2006	-11 559	Lineaarne
ThisWay OÜ	11212455	25.01.2006	-606	Lineaarne
Crismark Trade OÜ	11220035	07.02.2006	-2357	Lineaarne
Aliver Konsultatsioonid OÜ	11222494	17.02.2006	Ei toimunud	-
En-Pro Invest OÜ	11226552	8.03.2006	-	-
Hero Capital OÜ	11243208	7.04.2006	-908	Lineaarne
Kovest Invest OÜ	11269722	26.06.2006	12	Lineaarne
Bauland OÜ	11272799	12.07.2006	8146	Lineaarne
Anlem Vara OÜ	11275332	24.07.2006	52	Lineaarne
Artia Invest OÜ	11276314	28.07.2006	-	-
Sootaguse Invest OÜ	11277495	02.08.2006	2281	Lineaarne
Digital Partner OÜ	11279362	10.08.2006	-	-
Gilpin Capital OÜ	11282846	24.08.2006	1754	Lineaarne
Mainer Arendusgrupp OÜ	11301035	21.09.2006	Ei toimunud	-
Baltic Rally Rent OÜ	11288524	09.10.2006	-	-
Eritööde Isolatsioon OÜ	11312300	1.11.2006	-18326	Lineaarne
Aasel OÜ	11331929	20.12.2006	-71 687	Lineaarne
AV Haldus Partnerid OÜ	11341632	23.01.2007	-	-
ThreeSeven OÜ	11342407	25.01.2007	222	Lineaarne
Systit OÜ	11342726	26.01.2007	-	-
Sauelemma OÜ	11353233	13.02.2007	Ei toimunud	-
Jazzstudio OÜ	11367152	23.03.2007	-	-
BCS Auto OÜ	11371248	10.04.2007	41 583	Lineaarne
A.J.P. Grupp OÜ	11373974	23.04.2007	-2524	Lineaarne
Pakri Arenduse OÜ	11397963	18.06.2007	190	Lineaarne
Marinetek Estonia OÜ	11401854	6.07.2007	2203	Lineaarne
Platinum Rent OÜ	11403534	16.07.2007	-	-
Igera Buss OÜ	11404137	17.07.2007	36 222	Lineaarne
IUTUM Consult OÜ	11405378	25.07.2007	-324	Lineaarne
Profit Arendus OÜ	11411462	30.07.2007	-	-
Kuu Reklaam OÜ	11412208	2.08.2007	-	-
Azorex Grupp OÜ	11417571	28.08.2007	Ei toimunud	-

Lisa 2 järg

ALK Group OÜ	11424476	12.09.2007	10 420	Lineaarne
Zaller Wartung OÜ	11424559	12.09.2007	Ei toimunud	-
Tuuletar OÜ	11444869	01.11.2007	340 504	Lineaarne
Aljonas OÜ	11460443	17.01.2008	-2335	Lineaarne
ALV Rental OÜ	11465512	29.01.2008	-1726	Lineaarne
Muhu Suvi OÜ	11491886	18.04.2008	-13 294	Lineaarne
Flyerol OÜ	11492733	22.04.2008	8508	Lineaarne
Pro Time OÜ	11501194	24.04.2008	-	-
Dialpartners OÜ	11502489	30.04.2008	-1457	Lineaarne
Fram Eesti OÜ	11504943	14.05.2008	4294	Lineaarne
Quickrent & Transfer OÜ	11507274	26.05.2008	-	-
Euroassets OÜ	11519248	28.07.2008	49	Lineaarne
Sunman Holding OÜ	11527153	7.08.2008	-	-
Bel & Ko OÜ	11530511	22.08.2008	-	-
Transfeer OÜ	11551246	6.11.2008	-	-
Autorent OÜ	11558395	11.12.2008	13891	Lineaarne
Reining Invest OÜ	11599141	16.02.2009	-8545	Lineaarne
Diamond Limusiin OÜ	11613059	23.03.2009	-3397	Lineaarne
AR Pesulad OÜ	11623201	31.03.2009	4948	Lineaarne
Palladium Security OÜ	11626317	7.04.2009	Ei toimunud	-
Alfaleader OÜ	11642747	30.04.2009	-	-
Consultative OÜ	11665004	3.06.2009	-2818	Lineaarne
Abottal OÜ	11664476	3.06.2009	Ei toimunud	-
Zero Projekt OÜ	11665978	5.06.2009	-	-
Hecre Consult OÜ	11715564	15.09.2009	-	-
Carizma Invest OÜ	11731557	13.10.2009	-15 142	Lineaarne
Vivatour OÜ	11740622	21.10.2009	Ei toimunud	-
Tenden Grupp OÜ	11767685	19.11.2009	97	Lineaarne
Automira OÜ	11875078	29.01.2010	-	-
Musical Productions OÜ	11896637	17.02.2010	-384	Lineaarne
Abex Autorent OÜ	11913399	23.03.2010	3662	Lineaarne
Keijo Grupp OÜ	11931724	26.04.2010	7979	Lineaarne
Smartal OÜ	11941160	14.05.2010	Ei toimunud	-
Leitvaagen OÜ	11942573	18.05.2010	-9154	Lineaarne
TriMark Rakennus OÜ	11958893	21.06.2010	1258	Lineaarne
Rimor Eesti OÜ	11960654	29.06.2010	Ei toimunud	-
Brondo Investments OÜ	11962222	2.07.2010	1806	Lineaarne
Davinika OÜ	11963173	6.07.2010	7483	Lineaarne
Savima OÜ	11970405	26.07.2010	-	-
TempCar OÜ	11972083	28.07.2010	Ei toimunud	-
Nudge OÜ	11972924	30.07.2010	-1167	Lineaarne
Baltijas Rentas Group OÜ	11995339	21.09.2010	-	-
JVR Grupp OÜ	11998119	27.09.2010	-	-
Satori Investmens OÜ	11999780	29.09.2010	8745	Lineaarne
Neoinvesteeringud OÜ	12022685	24.11.2010	-	-
Euromaklerid OÜ	12024230	29.11.2010	16353	Lineaarne
Biliva Company OÜ	12030035	16.12.2010	-	-
Hagijas OÜ	12038522	10.01.2011	705	Lineaarne
Fotello OÜ	12087443	7.04.2011	-	-
Dotenal OÜ	12112678	26.05.2011	7218	Lineaarne
KarBor OÜ	12113146	27.05.2011	22 161	Lineaarne
Balti Autotehas OÜ	12116736	6.06.2011	-	-
Arman Investor OÜ	12127310	30.06.2011	-	-

Autorent.ee OÜ	12132534	12.07.2011	-	-
Bus and Truck Leasing OÜ	12147240	16.08.2011	843	Lineaarne
Free Miles OÜ	12177229	17.10.2011	13 968	Lineaarne
Gold Merits OÜ	12184560	31.10.2011	-	-
Ahlers Investments OÜ	12198119	28.11.2011	-2073	Lineaarne
Kaubik & Rent OÜ	12201442	5.12.2011	-	-
Octopus Group OÜ	12037209	6.01.2011	12 002	Lineaarne
Minirent OÜ	12037876	7.01.2011	16 531	Lineaarne
OÜ BestRent	12073234	11.03.2011	536	Lineaarne
Rautell OÜ	12082894	30.03.2011	-	-
Metro Autorent OÜ	12107677	17.05.2011	2080	Lineaarne
OÜ Remarker	12110656	23.05.2011	1487	Lineaarne
Vav Grupp OÜ	12112566	26.05.2011	32 979	Lineaarne
Luxus Auto OÜ	12115211	2.06.2011	-	-
Lekort Production OÜ	12129271	4.07.2011	-63 567	Lineaarne
Aitab OÜ	12217041	11.01.2012	398	Lineaarne
FinPro OÜ	12227811	30.01.2012	7654	Lineaarne
Allu Invest OÜ	12232218	8.02.2012	-2453	Lineaarne
Fineberg OÜ	12234230	13.02.2012	9966	Lineaarne
MKM Grupp OÜ	12239775	27.02.2012	-	-
First Rent OÜ	12251492	20.03.2012	3047	Lineaarne
VV Goldfish OÜ	12265933	12.04.2012	-	-
Rannus OÜ	12266720	16.04.2012	-397	Lineaarne
T-Baltic OÜ	12277391	3.05.2012	-	-
City Foxes Invest OÜ	12285829	15.05.2012	-755	Lineaarne
Transport Rent OÜ	12295294	31.05.2012	-	-
MN Home Invest OÜ	12303510	19.06.2012	-	-
Oldanion OÜ	12314459	12.07.2012	315	Lineaarne
E-autorent OÜ	12324825	6.08.2012	-2488	Lineaarne
GC Rent OÜ	12338371	4.09.2012	1	Lineaarne
M&H Maxilink OÜ	12340586	6.09.2012	-	-
Sixway OÜ	12341673	7.09.2012	1239	Lineaarne
KitCar OÜ	12344236	12.09.2012	-	-
Kevadine Apium OÜ	12355984	3.10.2012	6910	Lineaarne
Q Autogrupp OÜ	12379482	15.11.2012	7049	Lineaarne
Linopak Technologies OÜ	12389339	7.12.2012	Ei toimunud	Lineaarne
Aasa Auto OÜ	12392560	14.12.2012	4118	Lineaarne
Odav Rendiauto OÜ	12399071	3.01.2013	-1231	Lineaarne
JVI OÜ	12402985	10.01.2013	-8147	Lineaarne
Ksidgbas OÜ	12413061	29.01.2013	-	-
Leriton OÜ	12431515	4.03.2013	9300	Lineaarne
Labean Eu OÜ	12431931	4.03.2013	-	-
Matrix Labs OÜ	12434132	6.03.2013	17 222	-
ED Rent OÜ	12435832	11.03.2013	-	-
Keskkonnaauto OÜ	12436381	11.03.2013	-	-
Alugar Autorent OÜ	12437570	12.03.2013	3172	Lineaarne
Krisman koolitus OÜ	12452517	11.04.2013	-1168	Lineaarne
Berlogic OÜ	12453675	12.04.2013	-29341	Lineaarne
AKR Autod OÜ	12454746	15.04.2013	-	-
Autopurkaamo TVT OÜ	12470277	8.05.2013	-	-
Euro Autorent OÜ	12477010	22.05.2013	Ei toimunud	-
Otsem OÜ	12485830	6.06.2013	186	Lineaarne
Classic Rent OÜ	12498206	3.07.2013	Ei toimunud	-
M.K-ProfiRent OÜ	12503315	11.07.2013	-	-

Lisa 2 järg

Eesti Autorent OÜ	12523134	21.08.2013	-	-
BKP Solutions OÜ	12534385	10.09.2013	-	-
Admorevalue OÜ	12548987	8.10.2013	-	-
Elve Elektriauto OÜ	12551478	11.10.2013	-	-
Capsella Invest OÜ	12555714	18.10.2013	-	Lineaarne
CarRental Europe OÜ	12562039	30.10.2013	-	-
Emoticon Service OÜ	12565575	6.11.2013	-	-
AKG Partner OÜ	12576053	27.11.2013	-	-
Timberlee OÜ	12399906	4.01.2013	2763	Lineaarne
Rent Pluss OÜ	12432806	5.03.2013	-	-
Simonsõigusbüroo OÜ	12439576	18.03.2013	-	-
Rusitalservice OÜ	12459672	22.04.2013	71	Lineaarne
Sihi Auto OÜ	12493605	21.06.2013	215	Lineaarne
Yesrent OÜ	12501842	9.07.2013	-	-
SoodneRent OÜ	12549808	9.10.2013	-	-
TP Traffic OÜ	12594008	7.01.2014	-	-
Baltic Car Tender OÜ	12606162	29.01.2014	-	-
Auto Express OÜ	12614888	17.02.2014	-	-
CaRent OÜ	12616508	19.02.2014	-	-
Rentix 777 OÜ	12627388	12.03.2014	-	-
Rivelato OÜ	12628956	14.03.2014	-	-
Iautorent OÜ	12630114	17.03.2014	-	-
Billionize OÜ	12638883	2.04.2014	-	-
CarAutoRent OÜ	12642092	8.04.2014	-	-
Semi Invest OÜ	12648433	21.04.2014	-	-
Vurab OÜ	12653405	28.04.2014	-	-
SKM Invest OÜ	12657320	6.05.2014	-	-
OÜ KRL	12671410	6.06.2014	-	-
GreenWayStep OÜ	12680112	26.06.2014	-	-
Odav Rent OÜ	12683108	2.07.2014	-	-
Reval Autorent OÜ	12697638	31.07.2014	-	-
Premium Van OÜ	12701274	7.08.2014	-	-
Mk Agentuur OÜ	12704516	14.08.2014	-	-
Qrent OÜ	12706403	21.08.2014	-	-
Figron OÜ	12717140	9.09.2014	-	-
MTG Autorent OÜ	12719127	12.09.2014	-	-
Glamar Invest OÜ	12735988	15.10.2014	-	-
Rendimaks OÜ	12735876	15.10.2014	-	-
Heimer Kapital OÜ	12738604	20.10.2014	-	-
2Rent OÜ	12741760	24.10.2014	-	-
Dorothy Trade OÜ	12742341	27.10.2014	-	-
Maxiautorent OÜ	12742929	28.10.2014	-	-
B2M Autorent OÜ	12744728	30.10.2014	-	-
Kalgu Trade OÜ	12754098	17.11.2014	-	-
Autostrada Rent OÜ	12762175	1.12.2014	-	-
Shigella OÜ	12765334	8.12.2014	-	-
Meaglex OÜ	12772305	22.12.2014	-	-
Raf Invest Ua OÜ	12772512	22.12.2014	-	-
Jvk auto OÜ	12774209	29.12.2014	-	-
Arefox OÜ	12780115	9.01.2015	-	-
A.N. autorent OÜ	12782195	14.01.2015	-	-
Swift Car OÜ	12785408	20.01.2015	-	-
Rendipartner OÜ	12789323	26.01.2015	-	-
MyCarRent OÜ	12794011	3.02.2015	-	-
Nord Adventures OÜ	12793939	3.02.2015	-	-
Emporis OÜ	12798598	11.02.2015	-	-

Izi Car OÜ	12805482	25.02.2015	-	-
Trans Formula Carbon OÜ	12808983	3.03.2015	-	-

Analüüsitavate osauhingute peamised 2013. aasta majandusnäitajad

Majandusaastaaruannete andmed (müügitulu põhitegevusala lõikes, tulud kokku, kulud kokku, amortisatsioonikulu). (RIK, 2015)

Nimetus	Müügitulu põhitegevusala lõikes	Tulud kokku	Kulud kokku	Amortisatsioonikulu
Amestic OÜ	75 824	3 056	-106 562	-7031
Oiliken OÜ	1330	165	-13171	-2032
Miflat OÜ	7361	28 816	-4489	-704
Sakris-E OÜ	6815	3249	-20 273	-5295
Võllamäe GHBC OÜ	20 478	34 497	-33 751	-20 529
BluePerfect OÜ	6396	771	-16 542	-
A-rental OÜ	51732	-	-51 720	-
At rent OÜ	25313	35 159	-61 106	-1021
Hansatee Kinnisvara OÜ	736 134	83 579	-540 820	-511 177
Haidor OÜ	20 358	1547	-21 707	-958
Tiotrading OÜ	24 043	3102	-57 239	-25 338
Vautli OÜ	12 179	-	-10 268	-456
Otsus OÜ	479	3324	-6172	-2354
Samsi Rühma OÜ	-	433	-2873	-1982
ELKE Transport OÜ	816	3 776	-4510	-96
Easy Car Rent OÜ	240 785	76 616	-292 654	-4569
Felmark OÜ	343 036	93 171	-371 537	-74 195
Limbergi Grupi OÜ	2301	705	-2923	-
Mein Invest OÜ	1005	21 869	-18 719	-240
Airema Baltic OÜ	100	2	-12 406	-
Canis OKP OÜ	98 850	268	-98789	-1670
Kalendrike OÜ	261 265	37 579	-313 449	-13 482
Maison Servises OÜ	12 000	7035	-83 817	-7284
R-rent OÜ	63 846	-	-69 811	-5245
V. Kaasik & Partnerid OÜ	-	182	-51	-
Davelson OÜ	2200	-	-7188	-
Aarsen OÜ	942	583	-11 402	-3241
Sir Autorent OÜ	317 081	31 053	-296 138	-76 490
SKS Investments Group OÜ	107 831	182 663	-159 079	-10 896
Baulrix OÜ	15 270	13 319	-31 079	-
Apprise OÜ	1744	444 376	-395 300	-7912
Hansafish OÜ	6499	3576	-8559	-5349
Hülgehall OÜ	17 417	4540	-15 083	-5855
Merrillmann OÜ	702 511	107 919	-773 763	-217 130
Ristomar OÜ	900	1 295	-3656	-
MTT Baltic OÜ	181 331	81 878	-284 356	-111 804
Proudel Haldus OÜ	38 714	52 907	-55 299	-8310
A.T.M.Est OÜ	990	2289	-7033	-
Kasuver Grupp OÜ	7686	6074	-1651	-

Lisa 2 järg

Linar Autorent OÜ	39 705	15 000	-52 054	-6504
TR Trading OÜ	14 363	1612	-15 698	-
Kindel Mets OÜ	-	12 778	-1175	-
Kametrans OÜ	1534	-	-1567	-
Arnover OÜ	1800	-	-13 881	-12 131
Envitech OÜ	1950	-	-3670	-
Hellfors Investments OÜ	121 805	7 316 308	-7 066 378	-57 211
Wortoole OÜ	8400	-	-6242	-
Nobeks OÜ	24 235	-	-23 821	-
Avecom Communications OÜ	5360	2784	-7252	-767
Monterest OÜ	65 771	1000	-54 731	-
Rifex Invest OÜ	400	11 338	-7743	-
Arcera OÜ	16 200	4792	-51 275	-24 666
Caron Capital OÜ	11 973	8281	-54 329	-
Seivar Eesti OÜ	11 415	4625	-9397	-6899
Reaseguro OÜ	4114	267 652	-16 096	-1167
Rendix Auto OÜ	176 083	837	-170 812	-85 522
Solarax OÜ	4468	157 504	-40 654	-6142
Proteenindus OÜ	137 921	209 341	-383 550	-244 783
Vangelis Vara OÜ	12 725	119 758	-31 205	-8548
Waterfowl OÜ	12 286	1	-11 825	-
Lontan Eesti OÜ	14 160	30 065	-44 202	-672
Talgerex Invest OÜ	103 450	166	-103 685	-47 459
TVB Konsultatsioonid OÜ	4710	2010	-54 188	-7480
CASHWAY OÜ	14 604	14 452	-28 951	-2754
Freegate OÜ	10568	14 002	-19319	-950
K.S. Invest Group OÜ	7910	2832	-14 460	-6153
M&A Network OÜ	-	224	-	-
Amerston Grupp OÜ	-	772	-1358	-924
Andermont OÜ	216	-	-331	-
Convoy OÜ	54 757	19 186	-77 698	-55 582
Lumeveski OÜ	2346	1700	-4800	-1547
Strandburg OÜ	19 325	101 265	-31 611	9300
Detour OÜ	8118	-	-7580	-1307
Racing AR Grupp OÜ	551	516	-987	-717
Stenekor OÜ	3600	-	-4662	-2479
Torn Investments OÜ	11 147	739	-12 108	-57
Almere Grupp OÜ	20 739	19 335	-27 651	-1919
Easyrent OÜ	15 000	-	-10 000	-
Lambex OÜ	2473	-	-3316	-396
Merkasten OÜ	2696	3237	-103 261	-3456
Asvost OÜ	7900	779	-14 038	-6419
Centerland OÜ	0	0	-4	-
Atkinson Group OÜ	10 800	26 163	-38 835	-12 648
Frantica Trade OÜ	25 394	85 151	-130 871	-722
Kirke Maja OÜ	6116	63 973	-6422	-
Scandinaval Invest OÜ	9820	-	-9955	-
Stallings OÜ	105 833	634 629	-449 173	-112 641
Heints Eh OÜ	3978	-	-11 907	-4401
Ivalor OÜ	5400	2813	-6742	-5 701
Stonerand OÜ	4320	1063	-7907	-167
Aasel OÜ	15 959	901	-88 547	-1620
Anlem Vara OÜ	11 315	3600	-14 863	-
Hero Capital OÜ	6548	4185	-11 641	-9573
Bauland OÜ	900	25 016	-17 770	-10 907

CMY OÜ	20 000	65 099	-96658	-15 621
Kovest Invest OÜ	3804	3083	-6875	-
ThisWay OÜ	1475	0	-2081	-
Sootaguse Invest OÜ	15 900	1250	-14 869	-5317
Crismark Trade OÜ	13 920	7	-16 284	-136
Gilpin Capital OÜ	4540	-	-2786	-
A.J.P. Grupp OÜ	2000	60	-4595	-1592
ALK Group OÜ	33 840	9603	-33 023	-2061
BCS Auto OÜ	332 077	162 233	-424 116	-48 839
Igera Buss OÜ	65 873	145	-29 796	-6455
IUTUM Consult OÜ	-	227	-551	-
Marinetek Estonia OÜ	10 440	20 179	-22 720	-5696
ThreeSeven OÜ	1000	-	-778	-
Pakri Arenduse OÜ	0	22 875	-22 685	-
Tuuletar OÜ	620	1 001 826	-22 582	-5709
ALV Rental OÜ	29 352	3 794	-34 872	-11 868
Autorent OÜ	587 730	3 865	-577 704	-65 042
Flyerol OÜ	27 600	3278	-22 370	-10 879
Fram Eesti OÜ	13 800	-	-9506	-1744
Muhu Suvi OÜ	2772	183	-16 249	-383
Aljonas OÜ	500	254	-3089	-
Euroassets OÜ	0	900	-851	-
Dialpartners OÜ	8833	1 825	-12 115	1283
AR Pesulad OÜ	14 058	3605	-12715	-46
Consultative OÜ	3701	751	-7270	-4187
Carizma Invest OÜ	117 533	17 018	-149 693	-93 051
Hecre Consult OÜ	3900	2 759	-9175	-7 903
Diamond Limusiin OÜ	2076	-	-5473	-
Tenden Grupp OÜ	8512	4891	-13 306	-937
Reining Invest OÜ	188 350	391 822	-588 717	-54 994
Abex Autorent OÜ	15 370	-	-11 708	-
Brondo Investments OÜ	25 716	22 241	-46 151	-11 267
Euromaklerid OÜ	90 986	1 443	-76 076	-52 035
Musical Productions OÜ	4264	475	-5123	-
Nudge OÜ	2435	1	-3603	-
Keijo Grupp OÜ	30 857	58 537	-81 415	-5375
Davinika OÜ	15 241	-	-7758	-3540
Leitvaagen OÜ	5900	17 573	-32 627	-30 378
Satori Investmens OÜ	16 500	647	-3920	-4482
TriMark Rakennus OÜ	9960	-	-8702	-5160
Ahlers Investments OÜ	897	-	-2970	-471
Bus and Truck Leasing OÜ	26 702	7	-25 866	-24 384
Dotenal OÜ	1850	22 592	-17 224	-10 781
Fotello OÜ	7668	255	-3698	-1577
Hagijas OÜ	9600	11 601	-14 052	-4894
Free Miles OÜ	14 554	-	-586	-
KarBor OÜ	53 514	640	-31 993	-4305
Lekort Production OÜ	3000	25 182	-91 749	-33 912
Metro Autorent OÜ	45 884	24 707	-86 511	-
Minirent OÜ	32 185	41 913	-55 606	-8814
Octopus Group OÜ	12 000	2	-	-
BestRent OÜ	64 797	87 569	-151830	-23 806
Remarker OÜ	4440	-	-2953	-
Vav Grupp OÜ	176 062	15 981	-159 064	-13 778
Aitab OÜ	6246	-	-5848	-828
Aasa Auto OÜ	6533	-	-2415	-2408

Lisa 2 järg

Allu Invest OÜ	4333	-	-6786	-
City Foxes Invest OÜ	6516	481	-7752	-
E-autorent OÜ	7085	181 548	-191 271	-
Fineberg OÜ	19 000	-	-9034	-8834
First Rent OÜ	10 650		-7603	-
FinPro OÜ	20 000	39 282	-51 628	-524
GC Rent OÜ	2297	-	-3907	-725
Kevadine Apium OÜ	9300	800	-3190	-902
Oldanion OÜ	4640	-	-4325	-4325
Transport Rent OÜ	10 727	2107	-29 170	-19 273
Rannus OÜ	2468	741	-3606	-
Q Autogrupp OÜ	33 513	250	-26 734	-4334
Sixway OÜ	2000	-	-761	-
Alugar Autorent OÜ	2674	4790	-4292	-1156
Berlogic OÜ	600	-	-29 941	-25 515
JVI OÜ	2110	300	-10557	-7389
Krisman koolitus OÜ	623	-	-1791	-703
Leriton OÜ	15 500		-6200	-4585
Matrix Labs OÜ	17 090	47 153	-47 021	-11 735
Odav Rendiauto OÜ	1357	200	-2788	-84
Otsem OÜ	3386	2532	-5732	-859
Timberlee OÜ	9781	-	-7018	-
Rusitalservice OÜ	700	-	-629	-464
Sihi Auto OÜ	4200	-	-3985	-

Lisa 3. Analüüsitavate aktsiaseltside andmed

Registrisse kantud aktsiaseltsid põhitegevusalana (nimetus, registrikood, esmakande aeg, kasum/ kahjum, meetod). (RIK, 2015)

Nimetus	Registrikood	Esmakande aeg	Kasum/ Kahjum	Meetod
Aktsiaselts Hamresol AS	10260311	08.09.1997	74 484	Lineaarne
ALD Automotive Eesti AS	11094435	27.12.2004	509 863	Lineaarne
Kadaka Varahalduse AS	10423960	03.04.1998	-372 284	Lineaarne

Aktsiaseltside peamised 2013. aasta majandusnäitajad

Majandusaastaruannete andmed (müügitulu põhitegevusala lõikes, tulud kokku, kulud kokku, amortisatsiooni kulu). (RIK, 2015)

Nimetus	Müügitulu põhitegevusala lõikes	Tulud kokku	Kulud kokku	Amortisatsioonikulu
Aktsiaselts Hamresol AS	9145	175 060	109 721	-547
ALD Automotive Eesti AS	4 859 193	317 462	4 666 792	-2 505 375
Kadaka Varahalduse AS	72 299	1 407 696	1 855 934	-33 616